

V Bruseli 16. februára 2023
(OR. en)

6290/23

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0039(COD)**

CODEC 168
ESPACE 4
RECH 43
COMPET 98
IND 47
EU-GNSS 5
TRANS 52
AVIATION 31
MAR 18
TELECOM 35
MI 100
CSC 74
CSCGNSS 1
CSDP/PSDC 119
PE 7

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027 – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg, 13. – 16. februára 2023)

I. ÚVOD

V súlade s ustanoveniami článku 294 ZFEÚ a so spoločným vyhlásením o praktických opatreniach pre spolurozhodovací postup¹ sa medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou uskutočnilo niekoľko neformálnych kontaktov s cieľom dosiahnuť dohodu o tomto spise v prvom čítaní.

¹ Ú. v. EÚ C 145, 30.6.2007, s. 5.

Predseda Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) Cristian- Silviu BUŞOI (EĽS, RO) predložil v tejto súvislosti v mene výboru k uvedenému návrhu nariadenia kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 2). O tomto pozmeňujúcom návrhu sa počas uvedených neformálnych kontaktov dosiahla dohoda. Neboli predložené žiadne iné pozmeňujúce návrhy.

II. HLASOVANIE

Plénium hlasovaním 14. februára 2023 prijalo kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 2) k uvedenému návrhu nariadenia. Neprijali sa žiadne iné pozmeňujúce návrhy. Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke².

Pozícia Parlamentu odráža predchádzajúcu dohodu medzi inštitúciami. Rada by preto mala byť schopná pozíciu Parlamentu schváliť.

Akt by sa potom prijal v znení zodpovedajúcom pozícii Parlamentu.

² V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení boli vyznačené zmeny v návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú vyznačené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

P9_TA(2023)0033

Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. februára 2023 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027 (COM(2022)0057 – C9-0045/2022 – 2022/0039(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2022)0057),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 189 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0045/2022),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 23. novembra 2022, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre rozpočet,
 - so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A9-0249/2022),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. schvaľuje spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu a ktoré bude uverejnené v sérii *C Úradného vestníka Európskej únie*;
 3. schvaľuje spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu a ktoré bude uverejnené v sérii *C Úradného vestníka Európskej únie*;
 4. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 5. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 14. februára 2023 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/..., ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie rokov 2023 – 2027

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 189 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

¹ Pozícia Európskeho parlamentu zo 14. februára 2023.

keďže:

- (1) V záveroch Európskej rady z 19. a 20. decembra 2013 sa uvítali prípravy prostredníctvom úzkej spolupráce medzi členskými štátmi, Komisiou a Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) na ďalšiu generáciu vládnej **satelitnej komunikácie**. Vládna **satelitná komunikácia bola** označená aj za jeden z prvkov globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z júna 2016. Vládna **satelitná komunikácia má** prispievať k reakcii EÚ na hybridné hrozby a poskytovať podporu na účely stratégie námornej bezpečnosti EÚ a politiky **EÚ** pre Arktídu.
- (2) V záveroch Európskej rady z 21. a 22. marca 2019 sa zdôraznilo, že Únia musí napredovať v rozvoji konkurencieschopného, bezpečného, inkluzívneho a etického digitálneho hospodárstva s pripojiteľnosťou na svetovej úrovni.
- (3) V oznámení Komisie z 22. februára 2021 s názvom „Akčný plán pre synergie medzi civilným, obranným a vesmírnym priemyslom“ sa uvádza, že jeho cieľom je každému človeku v Európe umožniť prístup k vysokorýchlostnému pripojeniu a zabezpečiť odolný systém pripojenia, vďaka ktorému zostane Európa pripojená za každých okolností.

- (4) *V Strategickom kompase pre bezpečnosť a obranu, ktorý Rada prijala 21. marca 2022, sa uznáva, že vesmírna infraštruktúra Únie a jej členských štátov prispieva k našej odolnosti a ponúka kľúčové služby, ktoré nahrádzajú alebo dopĺňajú pozemné infraštruktúry pre telekomunikácie. Vyzýva preto Úniu, aby pracovala na návrhu globálneho vesmírneho bezpečného komunikačného systému Únie*

- (5) *Jednou zo zložiek Vesmírneho programu Únie zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696² je zložka GOVSATCOM, ktorej cieľom je zabezpečiť dlhodobú dostupnosť spoľahlivých, bezpečných, škálovateľných a nákladovo efektívnych služieb satelitnej komunikácie pre používateľov GOVSATCOM. V nariadení (EÚ) 2021/696 sa uvádza, že v prvej fáze zložky GOVSATCOM, približne do roku 2025, sa budú existujúce kapacity združovať a zdieľať prostredníctvom centra GOVSATCOM. V tejto súvislosti má Komisia obstarávať kapacity GOVSATCOM od členských štátov, ktoré disponujú vnútroštátnymi systémami a vesmírnymi kapacitami, a od poskytovateľov komerčných satelitných komunikácií alebo služieb, pričom by mala zohľadniť základné bezpečnostné záujmy Únie. V tejto prvej fáze sa služby GOVSATCOM majú zavádzať na základe postupného prístupu s ohľadom na rozširovanie spôsobilostí infraštruktúry centra GOVSATCOM. Tento prístup vychádza aj z predpokladu, že ak sa v priebehu prvej fázy na základe podrobnej analýzy budúcej ponuky a dopytu ukáže, že nepostačuje na pokrytie rastúceho dopytu, bude potrebné prejsť k druhej fáze a rozvíjať ďalšie individualizované vesmírne infraštruktúry alebo kapacity prostredníctvom spolupráce so súkromným sektorom, napríklad so satelitnými operátormi z Únie.*

² *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).*

- (6) *Politický a bezpečnostný výbor Rady 22. marca 2017 schválil potreby civilných a vojenských používateľov vládnej satelitnej komunikácie na vysokej úrovni (GOVSATCOM), ktoré pripravila Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a s ktorými sa zlúčili požiadavky vojenských používateľov, ktoré Európska obranná agentúra identifikovala vo svojom spoločnom štábnom celi prijatom v roku 2013, a potreby civilných používateľov zozbierané Komisiou. Z následných analýz Komisie vyplynulo, že súčasná ponuka satelitnej komunikácie Únie na základe kapacít členských štátov s vnútroštátnymi systémami, ako aj súkromného sektora nemôže uspokojiť určité nové potreby vládneho dopytu, ktoré smerujú k pokročilejším bezpečnostným riešeniam, nízkemu oneskoreniu a globálnemu pokrytiu. Tieto potreby by sa mali monitorovať a pravidelne prehodnocovať.*

- (7) *Nedávny technický pokrok umožnil vznik komunikačných sústav, ktoré nie sú na geostacionárnej obežnej dráhe a ktoré postupne ponúkajú služby vysokorýchlostného pripojenia s nízkym oneskorením. Ponúka sa teda príležitosť na riešenie vyvíjajúcich sa potrieb používateľov schválených vládou vytvorením a zavedením dodatočnej infraštruktúry, keďže v súčasnosti sú v Únii k dispozícii registrácie frekvencií v rámci Medzinárodnej telekomunikačnej únie, ktoré sú potrebné na poskytovanie požadovaných služieb. Ak sa tieto registrácie frekvencií nevyužijú, stratia platnosť a pridelia sa iným aktérom. Keďže frekvencie a prevádzkové intervaly na obežnej dráhe sú čoraz obmedzenejším zdrojom, Komisia by mala prostredníctvom otvoreného a transparentného procesu s členskými štátmi využiť túto príležitosť a uzavrieť s členskými štátmi, ktoré poskytujú registrácie frekvencií, špecializované licenčné zmluvy na poskytovanie vládnych služieb založených na vládnej infraštruktúre. Za získanie práv na registráciu frekvencií potrebných na poskytovanie komerčných služieb je zodpovedný súkromný sektor.*
- (8) *Vládne subjekty v Únii čoraz viac požadujú bezpečné a spoľahlivé **vesmírne** služby satelitnej komunikácie, najmä preto, že sú **najvhodnejšou** možnosťou v prípade absencie pozemných komunikačných systémov, alebo keď sú takéto systémy narušené alebo nespoľahlivé. Cenovo dostupný a nákladovo efektívny prístup k **satelitnej** komunikácii je nevyhnutný aj v **oblastiach, kde chýba terestriálna infraštruktúra, a to aj nad oceánmi**, vo vzdušnom priestore, vo **vzdialených oblastiach** a tam, kde **terestriálna infraštruktúra v krízových situáciách čelí vážnym výpadkom alebo je nespoľahlivá**. **Satelitná komunikácia môže zvýšiť celkovú odolnosť komunikačných sietí, napríklad ponúknuť alternatívu v prípade fyzických útokov alebo kybernetických útokov na miestnej terestriálnej infraštruktúre, nehôd alebo prírodných katastrof či katastrof spôsobených ľudskou činnosťou.***

- (9) Únia by mala zabezpečiť poskytovanie odolných, globálnych, **bezpečných, chránených, nerušených**, zaručených a flexibilných riešení satelitnej komunikácie na účely vyvíjajúcich sa vládnych potrieb a **požiadaviek**, ktoré sú vybudované na technologickej a priemyselnej základni Únie, s cieľom zvýšiť odolnosť operácií inštitúcií členských štátov a Únie.

■

- (10) Preto je dôležité zriadiť nový program, ■ konkrétne Program Únie pre bezpečnú konektivitu (ďalej len „program“) s cieľom zabezpečiť **satelitnú multiorbitálnu** komunikačnú infraštruktúru Únie na **vládne použitie a zároveň integrovať a doplniť existujúce a budúce** vnútroštátne a európske kapacity v **rámci zložky GOVSATCOM, ako aj ďalej rozvíjať a postupne integrovať** iniciatívu Európska kvantová komunikačná infraštruktúra (ďalej len „EuroQCI“) do **systemu bezpečnej konektivity**.

- (11) Program *by mal uspokojiť nové vládne potreby zamerané na pokročilé bezpečnostné riešenia, nízke oneskorenie a globálne pokrytie. Mal by celosvetovo zabezpečiť poskytovanie a dlhodobú nepretržitú dostupnosť bezpečných, autonómnych, spoľahlivých a nákladovo efektívnych vládnych služieb satelitnej komunikácie, podporu odolnosti a ochrany kritickej infraštruktúry, situačného povedomia, vonkajších činností, krízového riadenia, ako aj aplikácií, ktoré sú rozhodujúce pre hospodárstvo, bezpečnosť a obranu Únie a členských štátov, a to prostredníctvom vyhradenej vládnej infraštruktúry, ktorá integruje a dopĺňa kapacity zložky GOVSATCOM. Okrem toho by mal program uprednostňovať poskytovanie vládnych služieb a s ohľadom na prieskum trhu vrátane konzultácií s používateľmi schválenými vládou umožniť európskemu súkromnému sektoru poskytovať komerčné služby prostredníctvom komerčnej infraštruktúry.*

- (12) *V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481³ sa stanovuje súbor cieľov na podporu rozvoja odolných, bezpečných, výkonných a udržateľných digitálnych infraštruktúr v Únii vrátane digitálneho cieľa pre Komisiu a členské štáty dosiahnuť do roku 2030 gigabitové pripojenie pre všetkých. Program by mal umožňovať konektivitu občanov a podnikov v Únii a na celom svete, čo zahŕňa okrem iného poskytovanie prístupu k cenovo dostupnému vysokorýchlostnému širokopásmovému pripojeniu, ktoré môže pomôcť odstrániť mŕtve komunikačné zóny a zvýšiť súdržnosť v rámci Únie vrátane jej najvzdialenejších regiónov, vidieckych, okrajových, vzdialených a izolovaných oblastí a ostrovov. Satelitné služby v súčasnosti nemôžu nahradiť výkon pozemných sietí, ale môžu prekonať digitálnu priepasť a v príslušných prípadoch dokonca prispieť k všeobecným cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972⁴.*

³ *Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).*

⁴ *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií, (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).*

- (13) *Program by mal preto pozostávať z činností vymedzenia, návrhu, vývoja, validácie a súvisiaceho zavádzania zameraných na výstavbu počiatočnej vesmírnej a pozemnej infraštruktúry, ktorá je potrebná na poskytovanie prvých vládnych služieb. Program by mal potom zahŕňať postupné zavádzanie zamerané na dokončenie vesmírnej aj pozemnej infraštruktúry potrebnej na poskytovanie pokročilých vládnych služieb, ktoré v súčasnosti nie sú k dispozícii a ktoré presahujú súčasné možnosti existujúcich európskych služieb satelitnej komunikácie. Program by mal okrem toho podporovať rozvoj používateľských terminálov, ktoré umožňujú využívať pokročilé komunikačné služby. Činnosti využívania by sa mali začať čo najskôr s cieľom poskytovať prvé vládne služby v roku 2024, aby sa čo najskôr uspokojili potreby používateľov schválených vládou. Program by mal následne zahŕňať činnosti zamerané na dokončenie vesmírnej i pozemnej infraštruktúry potrebnej na dosiahnutie plnej prevádzkovej spôsobilosti do roku 2027. Súčasťou činností využívania by malo byť poskytovanie vládnych služieb, prevádzka, údržba a neustále zlepšovanie vesmírnej a pozemnej infraštruktúry po jej zavedení, ako aj vývoj budúcich generácií vládnych služieb.*

- (14) V júni 2019 členské štáty podpísali vyhlásenie [] o Európskej kvantovej komunikačnej infraštruktúre (EuroQCI) [] (ďalej len „vyhlásenie“), v ktorom sa dohodli, že budú s Komisiou a s podporou ESA spolupracovať na rozvoji kvantovej komunikačnej infraštruktúry pokrývajúcej celú Úniu. V súlade s vyhlásením sa iniciatíva EuroQCI zameriava na zavedenie certifikovanej zabezpečenej kvantovej komunikačnej infraštruktúry medzi koncovými bodmi, ktorá umožňuje prenos a uchovávanie [] informácií a údajov, a na prepojenie kritických verejných komunikačných prostriedkov v celej Únii. **Program prispeje k splneniu cieľov vyhlásenia vytvorením vesmírnej a pozemnej infraštruktúry EuroQCI integrovanej do vládnej infraštruktúry programu, ako aj vývojom a zavádzaním terestriálnej infraštruktúry EuroQCI, ktorú budú vlastníť členské štáty.** Vesmírna, **pozemná a terestriálna** infraštruktúra EuroQCI by sa mala v rámci programu rozvíjať v dvoch hlavných fázach, a to vo fáze predbežnej validácie, **ktorá môže zahŕňať vývoj a validáciu viacerých rôznych technológií a komunikačných protokolov, a vo fáze úplného zavádzania vrátane** vhodných riešení na prepojenie medzi družicami a prenos údajov medzi družicami, pozemnou a **terestriálnou** infraštruktúrou [] .

- (15) *Jednou z hlavných funkcií EuroQCI bude umožniť kvantovú distribúciu kryptografických kľúčov (QKD). Technológia a produkty QKD zatiaľ nie sú dostatočne vyspelé na to, aby sa mohli použiť na ochranu utajovaných skutočností EÚ. Stále je potrebné vyriešiť hlavné problémy týkajúce sa bezpečnosti QKD, ako je štandardizácia protokolov QKD, analýza vedľajších kanálov a metodika hodnotenia. Program by preto mal podporovať EuroQCI a umožniť začlenenie schválených kryptografických produktov, ktoré sú k dispozícii, do infraštruktúry.*
- (16) *V záujme uspokojivej zabezpečenej ochrany utajovaných skutočností EÚ by primárnymi riešeniami na boj proti hrozbám, ktoré predstavuje kvantová výpočtová technika, mala byť kombinácia konvenčných riešení, postkvantovej kryptografie a prípadne QKD v hybridných prístupoch. Program by preto mal využívať takéto prístupy na účely zabezpečenia najmodernejšej kryptografie aj distribúcie kľúčov.*

I

- (17) S cieľom rozšíriť kapacity Únie v oblasti satelitnej komunikácie by infraštruktúra programu mala využívať, integrovať a **doplňat** infraštruktúru vyvinutú na účely zložky GOVSATCOM. Pozemná infraštruktúra programu by mala byť **založená** najmä na centrách GOVSATCOM, **ktoré sa postupne rozširia na základe potrieb používateľov prostredníctvom iných prostriedkov pozemného segmentu vrátane prostriedkov členských štátov, ktoré sú ochotné dodatočne prispieť na základe prevádzkových a bezpečnostných požiadaviek.**
- (18) **Program by mal zlepšiť bezpečnú konektivitu v geografických oblastiach strategického záujmu**, ako sú *Afrika* a Arktída, *ako aj Baltské more, Čierne more, Stredozemie a Atlantický oceán*. **Služby poskytované v rámci programu by mali prispieť** aj ku geopolitickej odolnosti tým, že ponúknu dodatočnú konektivitu v súlade s politickými cieľmi v daných regiónoch a so spoločným oznámením Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 1. decembra 2021 s názvom „Global Gateway“.

- (19) *Bez toho, aby boli dotknuté komunikačné služby*, by družice vybudované na účely programu mohli byť vybavené *subsystémami vrátane* užitočného nákladu, ktoré môžu umožniť zvýšenie kapacity a služieb zložiek Vesmírneho programu Únie, čo umožní vývoj dodatočných *nekomunikačných služieb, o ktorých rozhodne programový výbor zasadajúci v príslušnom zložení*, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2021/696 a ktoré sa vykonajú za podmienok stanovených v tomto nariadení. *Ak sa riadne stanoví prínos pre zložky Vesmírneho programu Únie, pričom sa zohľadnia potreby používateľov a rozpočtové obmedzenia, mohli by sa tieto subsystémy rozvinúť* tak, aby ponúkali alternatívne služby lokalizácie, navigácie a určovania času, ktoré by dopĺňali systém Galileo, zabezpečovali vysielanie správ Európskeho systému prekrytia satelitnej navigácie (European Geostationary Navigation Overlay System - EGNOS) s nižším oneskorením, poskytovali vesmírne senzory na dohľad nad kozmickým priestorom a podporovali posilnenie súčasných spôsobilostí programu Copernicus, najmä v prípade núdzových a civilných bezpečnostných služieb. *Okrem toho by tieto subsystémy mohli poskytovať nekomunikačné služby členským štátom pod podmienkou, že to neovplyvní bezpečnosť a rozpočet programu.*

- (20) Vzhľadom na význam, ktorý má pre program jeho pozemná vládna infraštruktúra, a na vplyv tejto infraštruktúry na jeho bezpečnosť by umiestnenie tejto infraštruktúry mala určiť Komisia v **súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami a na základe otvoreného a transparentného procesu s cieľom zabezpečiť vyvážené rozdelenie medzi členskými štátmi.** Do zavádzania pozemnej vládnej infraštruktúry programu, **ktorá zahŕňa aj infraštruktúru vytvorenú v rámci zložky GOVSATCOM,** by sa mohla zapojiť aj Agentúra **Európskej únie pre vesmírny program (ďalej len „agentúra“)** alebo vo vhodných prípadoch a v rámci svojej oblasti pôsobnosti aj **ESA.**
- (21) V záujme bezpečnosti Únie a jej členských štátov a na zaistenie bezpečnosti a integrity vládnych služieb je nevyhnutné, aby sa ■ vesmírne prostriedky programu vynášali z **územia Únie. Za výnimočných, riadne odôvodnených okolností by malo byť možné, aby sa takéto vynesenie uskutočnilo z územia tretej krajiny. Popri ťažkých a stredných nosičoch by mohli malé nosiče a mikronosiče poskytnúť dodatočnú flexibilitu, ktorá by umožnila rýchle nasadenie vesmírnych prostriedkov.**

- (22) Je dôležité, aby Únia vlastnila všetok hmotný a nehmotný majetok spojený s vládnu infraštruktúrou *vytvorenou v rámci programu okrem terestriálnej infraštruktúry EuroQCI* a aby zároveň zabezpečila súlad s Chartou základných práv Európskej únie vrátane jej článku 17. Napriek tomu, že Únia bude vlastníkom uvedeného majetku, mala by mať v súlade s týmto nariadením a tam, kde sa to na základe individuálneho posúdenia považuje za vhodné, možnosť sprístupniť tento majetok tretím stranám alebo sa ho zbaviť ■ .
- (23) *Celoúnijné iniciatívy, ako je iniciatíva za bezpečnú konektivitu, sa formujú širokou účasťou inovačných malých a stredných podnikov (MSP), startupov a veľkých podnikov z dodávateľského i odberateľského segmentu vesmírneho sektora z celej Únie. V posledných rokoch priniesli niektorí vesmírni aktéri do vesmírneho sektora výzvy, najmä startupy a MSP, ktoré vyvinuli inovačné, trhovo orientované vesmírne technológie a aplikácie, niekedy s rôznymi obchodnými modelmi. S cieľom zabezpečiť konkurencieschopnosť vesmírneho ekosystému Únie by mal program maximalizovať využívanie inovačných a prelomových technológií, ako aj nových obchodných modelov vyvinutých európskym vesmírnym ekosystémom vrátane sektora New Space, najmä zo strany MSP, spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou a startupov, ktoré vyvíjajú nové trhovo orientované vesmírne technológie a aplikácie, pričom by sa mal vzťahovať na celý vesmírny hodnotový reťazec, ktorý zahŕňa dodávateľské a odberateľské segmenty.*

- (24) *Je nevyhnutné nabádať na investície súkromného sektora prostredníctvom vhodného verejného obstarávania a agregácie zákaziek na poskytnutie služieb, čím sa zníži neistota a zabezpečí dlhodobá viditeľnosť a predvídateľnosť potrieb verejného sektora v oblasti služieb.* V záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti európskeho vesmírneho priemyslu v budúcnosti by mal program prispievať aj k rozvoju pokročilých zručností v oblastiach súvisiacich s vesmírom a podporovať činnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj presadzovať rovnaké príležitosti, rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien, s cieľom plne realizovať potenciál občanov Únie v tejto oblasti.
- (25) *V súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie z 11. decembra 2019 s názvom „Európska zelená dohoda“ by mal program v čo najväčšej miere minimalizovať svoj vplyv na životné prostredie. Hoci vesmírne prostriedky samy osebe neemitujú skleníkové plyny počas používania, ich výroba a súvisiace pozemné zariadenia majú vplyv na životné prostredie. Mali by sa prijať opatrenia na zmiernenie tohto vplyvu. Na tento účel by verejné obstarávanie uskutočňované v rámci programu malo zahŕňať zásady a opatrenia zamerané na udržateľnosť, ako sú opatrenia na minimalizáciu a kompenzáciu emisií skleníkových plynov vznikajúcich pri vývoji, výrobe a zavádzaní infraštruktúry a opatrenia na predchádzanie svetelnému znečisteniu, napríklad vplyv na pozemné astronomické pozorovania.*

- (26) *Vzhľadom na rastúci počet vesmírnych plavidiel a vesmírneho odpadu na obežnej dráhe by nová európska sústava mala spĺňať aj kritériá udržateľnosti vesmírnych činností a byť príkladom osvedčených postupov v oblasti manažmentu vesmírnej prevádzky a dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru s cieľom znížiť množstvo vyprodukovaného vesmírneho odpadu, zabrániť rozpadu na obežnej dráhe a zrážkam na obežnej dráhe a poskytnúť vhodné opatrenia pre vesmírne plavidlá po skončení životnosti. Keďže na medzinárodných fórach, ako napríklad vo Výbore OSN pre mierové využívanie vesmíru, sa prerokúvajú oprávnené obavy týkajúce sa ochrany vesmírneho prostredia, je mimoriadne dôležité, aby Únia išla príkladom v súvislosti s udržateľnosťou vesmírnych činností. Pri zákazkách obstaraných v rámci programu by sa malo zabezpečiť, aby použitá technológia spĺňala čo najvyššie normy, pokiaľ ide o udržateľnosť, ako aj energetickú efektívnosť a efektívnosť využívania zdrojov.*

- (27) Prevádzkové požiadavky na vládne služby by mali vychádzať z ***hodnotenia potrieb používateľov schválených vládou, a to aj s ohľadom na možnosti súčasnej ponuky na trhu. Pri posudzovaní týchto požiadaviek by sa mali maximálne využívať súčasné kapacity na trhu.*** Na základe týchto prevádzkových požiadaviek v kombinácii so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami a vyvíjajúcim sa dopytom po vládnych službách by sa malo vytvoriť portfólio služieb pre vládne služby. Toto portfólio služieb by malo predstavovať uplatniteľné východisko pre vládne služby. Tiež by sa v ňom mali ***určiť kategórie služieb, ktorými sa dopĺňa portfólio služieb pre služby GOVSATCOM zriadené v rámci nariadenia (EÚ) 2021/696. Komisia by mala zabezpečiť konzistentnosť a súdržnosť prevádzkových a bezpečnostných požiadaviek zložky GOVSATCOM a programu.*** S cieľom zachovať čo najväčšiu možnú zhodu medzi dopytom a ponukou služieb by sa malo portfólio služieb pre vládne služby ***identifikovať v roku 2023 a malo by byť možné ho pravidelne aktualizovať po konzultácii s členskými štátmi na základe uvedených prevádzkových a bezpečnostných požiadaviek.***

- (28) Satelitná komunikácia je obmedzený zdroj limitovaný satelitnou kapacitou, frekvenciou a geografickým pokrytím. **Preto**, ak má byť program nákladovo efektívny a využiť úspory z rozsahu, mal by optimalizovať zhodu medzi ponukou a dopytom vládnych služieb a **zabrániť prekročeniu kapacity**. Keďže dopyt aj potenciálna ponuka sa časom menia, Komisia by mala monitorovať potreby, aby mohla portfólio pre vládne služby podľa potreby upraviť.
- (29) Členské štáty, Rada, Komisia a **ESVČ**, ako aj agentúry a orgány Únie by mali mať možnosť zapojiť sa do programu, pokiaľ sa rozhodnú autorizovať používateľov vládnych služieb alebo poskytnúť kapacity, lokality alebo zariadenia. Vzhľadom na to, že o autorizácii vnútroštátnych používateľov vládnych služieb rozhodujú členské štáty, nemala by sa im ukladať povinnosť **prispievať** k programu ■ ani povinnosť umiestniť na svojom území infraštruktúru programu.

- (30) Každý účastník programu by mal určiť príslušný orgán pre bezpečnú konektivitu, ktorý bude monitorovať, či používatelia a iné vnútroštátne subjekty, ktoré zohrávajú v rámci programu nejakú úlohu, dodržiavajú uplatniteľné pravidlá a bezpečnostné postupy stanovené vo všeobecných bezpečnostných požiadavkách. ***Účastníci programu môžu zveriť funkcie takéhoto orgánu aj existujúcemu orgánu.***
- (31) Týmto nariadením sa na ***celé obdobie trvania programu*** stanovuje finančné krytie, ktoré má pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu predstavovať hlavnú referenčnú sumu v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov⁵.

⁵ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

- (32) Ciele programu sú konzistentné a komplementárne s cieľmi iných programov Únie, najmä programu Horizont Európa zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695⁶ a **rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/764⁷**, programu Digitálna Európa zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694⁸, Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947⁹, Nástroja na prepájanie Európy zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153¹⁰, a najmä Vesmírneho programu Únie.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁷ **Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167I, 12.5.2021, s. 1).**

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1).

⁹ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).**

¹⁰ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38).**

- (33) ■ V rámci programu Horizont Európa ■ sa vyčlení osobitná časť jeho zložiek klastra „Digitalizácia, priemysel a vesmír“ na činnosti v oblasti výskumu a ■ inovácie súvisiace s vývojom a validáciou systému bezpečnej konektivity, a to aj v prípade potenciálnych technológií, ktoré sa vyvinú v rámci *vesmírneho ekosystému vrátane* sektora New Space. ■ Z Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – *Globálna Európa* (NDICI) sa vyčlení osobitná časť finančných prostriedkov programu Globálna Európa na činnosti súvisiace s prevádzkou systému bezpečnej konektivity a celosvetovým poskytovaním služieb, čo umožní poskytovať medzinárodným partnerom celý rad služieb. V rámci Vesmírneho programu Únie sa vyčlení vyhradená časť zložky GOVSATCOM na činnosti súvisiace s rozvojom centra GOVSATCOM, ktoré bude súčasťou pozemnej infraštruktúry systému bezpečnej konektivity. Financovanie vyplývajúce z týchto programov by sa malo implementovať v súlade s pravidlami týchto programov. ■

(34) Vzhľadom na inherentné dôsledky na bezpečnosť Únie a jej členských štátov má program spoločné ciele a zásady aj s Európskym obranným fondom zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697¹¹. Časť finančných prostriedkov z Európskeho obranného fondu by sa preto mala poskytnúť na financovanie činností v rámci tohto programu, najmä činností súvisiacich so zavádzaním jeho infraštruktúry.

(35) *Aby sa zabezpečilo úspešné vykonávanie programu, je dôležité zabezpečiť, aby boli k dispozícii dostatočné zdroje. Členské štáty by mali mať možnosť prispieť svojou technickou spôsobilosťou, know-how a pomocou, najmä v oblastiach bezpečnosti a ochrany, alebo, ak je to vhodné a možné, tým, že na účely programu sprístupnia údaje, informácie, služby a infraštruktúru, ktoré sa nachádzajú na ich území. Na program by malo byť možné získať dodatočné finančné príspevky alebo nepeňažné príspevky od tretích strán vrátane agentúr a orgánov Únie, členských štátov, tretích krajín zúčastňujúcich sa na programe alebo medzinárodných organizácií, a to v súlade s príslušnými dohodami.*

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149).

- (36) Na program sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046¹² (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Nariadením o rozpočtových pravidlách sa ustanovujú pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, finančnej pomoci a refundácie výdavkov externých odborníkov.
- (37) V súlade s článkom 191 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách nie je za žiadnych okolností možné financovať z rozpočtu Únie tie isté náklady dvakrát.
- (38) Komisia by mala mať možnosť v prípade potreby využiť technickú pomoc určitých externých strán, pokiaľ sú *zachované bezpečnostné záujmy Únie*. Rovnakú technickú pomoc by mali mať možnosť využívať pri plnení úloh, ktoré im boli zverené podľa tohto nariadenia, aj iné subjekty zapojené do verejnej správy programu.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ), č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (39) Verejné zákazky uzatvárané v rámci programu na činnosti financované z programu by mali byť v súlade s pravidlami Únie. V tejto súvislosti by mala byť Únia zároveň zodpovedná za vymedzenie cieľov, ktoré sa majú plniť v súvislosti s verejným obstarávaním.
- (40) *Program sa spolieha na zložité technológie, ktoré sa neustále menia. Zo spoliehania sa na tieto technológie vyplýva neistota a riziko, pokiaľ ide o verejné zákazky uzatvárané v rámci programu, ak takéto zákazky zahŕňajú dlhodobé záväzky vo vzťahu k zariadeniam alebo službám. Preto sú okrem pravidiel stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách potrebné aj osobitné opatrenia týkajúce sa verejných zákaziek. Preto by malo byť možné stanoviť minimálnu úroveň subdodávok. Pokiaľ ide o subdodávateľské plnenie, mali by sa tam, kde je to možné, uprednostniť startupy a MSP, najmä s cieľom umožniť ich cezhraničnú účasť.*
- (41) V záujme splnenia cieľov programu je dôležité, aby bolo možné v prípade potreby využiť kapacity, ktoré ponúkajú verejné a súkromné subjekty z Únie pôsobiace vo vesmírnom sektore, a zároveň spolupracovať na medzinárodnej úrovni s tretími krajinami alebo medzinárodnými organizáciami. Z tohto dôvodu je potrebné stanoviť možnosť využitia všetkých relevantných nástrojov a metód riadenia ustanovených v *Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“)* a v nariadení o rozpočtových pravidlách a postupoch spoločného verejného obstarávania.

- (42) Verejno-súkromná **spolupráca** je najvhodnejším systémom, ktorým sa môže zabezpečiť plnenie cieľov programu. **Mala by** umožniť stavať na existujúcej technologickej a **priemyselnej základni** satelitnej komunikácie Únie **vrátane súkromných prostriedkov** a poskytovať spoľahlivé a inovatívne vládne služby, pričom by sa súkromným **partnerom umožnilo** doplniť infraštruktúru programu o ďalšie spôsobilosti, aby mohli ponúkať komerčné služby za **trhových podmienok** prostredníctvom dodatočných vlastných investícií. Takýmto systémom by sa **mali** ďalej optimalizovať náklady na zavedenie a prevádzku rozdelením nákladov na vývoj a zavedenie komponentov, ktoré sú spoločné pre vládne aj komerčné infraštruktúry, ako aj prevádzkových nákladov tým, že by sa umožnila vysoká miera spoločného využívania kapacít. **Mala by sa zároveň** stimulovať inovácia v **európskom vesmírnom ekosystéme vrátane** sektora New Space tým, že by sa umožnilo rozdeliť riziká v oblasti **výskumu a vývoja** medzi verejných a súkromných partnerov.
- (43) Pri vykonávaní **programu by sa mali koncesné zmluvy, zákazky na dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác alebo zmiešané zákazky riadiť** kľúčovými zásadami. **V týchto zákazkách** by sa malo stanoviť jasné rozdelenie úloh a zodpovedností medzi verejnými a súkromnými partnermi s **jasným rozdelením rizík medzi nich s cieľom zabezpečiť, aby dodávatelia prevzali zodpovednosť za dôsledky prípadných nedostatkov, ktoré spôsobili. V zákazkách by sa malo zabezpečiť, aby dodávatelia nedostávali za poskytovanie vládnych služieb nadmernú náhradu**, malo by sa umožniť poskytovanie komerčných služieb súkromným sektorom a zabezpečiť primerané uprednostňovanie potrieb používateľov schválených vládou. **V zákazkách by sa malo zabezpečiť, aby sa pri poskytovaní služieb založených na komerčnej infraštruktúre chránili** základné záujmy Únie a **všeobecné a špecifické** ciele programu. **Je preto dôležité, aby sa zaviedli opatrenia na zabezpečenie ochrany týchto základných záujmov a cieľov. Komisia by predovšetkým mala mať možnosť prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie kontinuity služieb v prípade, ak si dodávateľ nie je schopný plniť svoje povinnosti. Zákazky by mali obsahovať primerané záruky, aby sa zabránilo**

okrem iného konfliktom záujmov a možným narušeniam hospodárskej súťaže vyplývajúcim z poskytovania komerčných služieb, *neprimeranej diskriminácie alebo akýchkoľvek iných skrytých nepriamych výhod. Takéto záruky* môžu zahŕňať oddelenie účtovníctva medzi vládnyimi a komerčnými službami *vrátane zriadenia subjektu, ktorý bude štrukturálne a právne oddelený od vertikálne integrovaného prevádzkovateľa, na účely poskytovania vládnych služieb, ako aj otvorený, spravodlivý, primeraný* a nediskriminačný prístup k infraštruktúre potrebnej na poskytovanie komerčných služieb. *Preto by mali byť komerčné služby dostupné existujúcim poskytovateľom terestriálnych služieb za transparentných a nediskriminačných podmienok. Zákazky* by mali podporovať účasť startupov a MSP v celom hodnotovom reťazci ■ a vo všetkých členských štátoch.

- (44) Dôležitým cieľom programu je zaistiť bezpečnosť Únie a členských štátov a posilniť odolnosť všetkých kľúčových technológií a hodnotových reťazcov a ***pritom zachovať otvorené hospodárstvo***. Tento cieľ si v osobitných prípadoch vyžaduje stanovenie podmienok oprávnenosti a účasti, aby sa zabezpečila ochrana integrity, bezpečnosti a odolnosti operačných systémov Únie. Nemalo by to oslabiť potrebu konkurencieschopnosti a nákladovej efektívnosti.

- (45) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹³ a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁴, (Euratom, ES) č. 2185/96¹⁵ a (EÚ) 2017/1939¹⁶ sa finančné záujmy Únie majú chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení týkajúcich sa: prevencie, odhaľovania, opravy a vyšetrovania nezrovnalostí vrátane podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a v náležitých prípadoch uloženia administratívnych sankcií. Konkrétne má Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) právomoc vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra je v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 splnomocnená vyšetrovať a stíhať trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa ustanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹⁷.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹⁵ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹⁶ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a, pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci, Európskej prokuratúre podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939 a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (46) Na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie je potrebné vyžadovať od tretích krajín, aby udelili zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov potrebné práva a prístup na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí.

I

- (47) *Na optimalizáciu efektívnosti a vplyvu programu by sa mali prijať opatrenia na podporu využívania a rozvoja otvorených noriem, technológií s otvoreným zdrojovým kódom a interoperability v architektúre systému bezpečnej konektivity. Otvorenejšia koncepcia uvedeného systému by mohla umožniť lepšie synergie s inými zložkami Vesmírneho programu Únie alebo vnútroštátnymi službami a aplikáciami, optimalizovať náklady tým, že sa zabráni duplicite pri vývoji rovnakej technológie, zlepšiť spoľahlivosť, podporiť inováciu a využívať prínosy širokej hospodárskej súťaže.*

- (48) Riadna verejná správa programu si vyžaduje jasné rozdelenie povinností a úloh medzi jednotlivých zúčastnených aktérov, aby sa predišlo zbytočnému prekryvaniu a obmedzilo prekračovanie stanovených nákladov a meškanie. Všetci aktéri správy programu by mali v rámci svojej oblasti právomoci a v súlade so svojimi povinnosťami podporovať plnenie cieľov programu.
- (49) Členské štáty pôsobia v oblasti vesmíru už dlho. Majú v tejto oblasti systémy, infraštruktúru, vnútroštátne agentúry a orgány. Dokážu preto výrazne prispieť k programu, najmä pri jeho vykonávaní. Mohli by spolupracovať s Úniou pri propagovaní služieb a aplikácií programu a zabezpečiť súdržnosť medzi príslušnými vnútroštátnymi iniciatívami a programom. Komisia by mohla mať možnosť mobilizovať prostriedky, ktorými disponujú členské štáty, využívať ich pomoc a za vzájomne dohodnutých podmienok zveriť členským štátom ■ úlohy pri vykonávaní programu. ***V relevantných prípadoch by sa členské štáty mali zamerať na zabezpečenie súdržnosti a komplementárnosti svojich plánov obnovy a odolnosti s programom.*** Členské štáty ■ by okrem toho mali prijať všetky opatrenia potrebné na zaistenie ochrany pozemnej infraštruktúry, ktorá sa ***nachádza*** na ich území. Členské štáty by navyše ***mali byť schopné*** v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ¹⁸ zabezpečiť, aby boli k dispozícii frekvencie potrebné pre program a aby boli tieto frekvencie chránené na primeranej úrovni tak, aby bolo možné v plnej miere vyvíjať a zavádzať aplikácie na základe ponúkaných služieb. ***Frekvencie prístupné na účely programu by nemali mať na program žiadny finančný vplyv.***

¹⁸ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7).

(50) Je povinnosťou Komisie, aby v súlade s článkom 17 Zmluvy o Európskej únii („ďalej len „**Zmluva o EÚ**““) ako inštitúcia, ktorá presadzuje všeobecný záujem Únie, realizovala program, prevzala celkovú zodpovednosť a propagovala jeho využívanie. V záujme optimálneho využitia zdrojov a kompetencií rôznych zainteresovaných strán by Komisia mala mať možnosť zveriť určité úlohy za odôvodnených okolností iným subjektom. ■ Komisia by mala určiť hlavné technické a prevádzkové požiadavky potrebné na implementáciu systémov a vývoj služieb. Predtým by mala konzultovať s expertmi z členských štátov, používateľmi a ďalšími relevantnými **verejnými či súkromnými** zainteresovanými stranami. V súlade s článkom 4 ods. 3 ZFEÚ vykonávanie právomoci Úniou nebráni členským štátom vykonávať ich príslušné právomoci. V záujme správneho využívania finančných prostriedkov Únie je však vhodné, aby Komisia v čo najväčšej možnej miere zabezpečila konzistentnosť činností vykonávaných v rámci programu s činnosťami členských štátov **bez zbytočnej duplicity úsilia**.

- (51) V článku 154 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa ustanovuje, že na základe výsledkov *ex ante* posúdenia má Komisia možnosť využívať systémy a postupy osôb alebo subjektov, ktorým sa zverila implementácia finančných prostriedkov Únie. V prípade potreby by sa v príslušnej dohode o príspevku mali vymedziť osobitné úpravy týchto systémov a postupov (opatrenia dohľadu), ako aj opatrenia týkajúce sa existujúcich zmlúv.
- (52) Vzhľadom na svoje celosvetové pokrytie má program výrazný medzinárodný rozmer. Medzinárodní partneri, ich vlády a občania budú príjemcami súboru služieb programu, čo prinesie výhody pre medzinárodnú spoluprácu Únie a členských štátov s týmito partnermi. V prípade záležitostí súvisiacich s programom by Komisia mohla v rámci oblasti svojej právomoci a v mene Únie koordinovať činnosti na medzinárodnej scéne. ■

- (53) Na základe odborných znalostí nadobudnutých v minulých rokoch v oblastiach riadenia, prevádzky a poskytovania služieb súvisiacich so zložkami systémov Galileo a EGNOS Vesmírneho programu Únie je agentúra najvhodnejším orgánom na to, aby pod dohľadom Komisie ■ vykonávala úlohy súvisiace s prevádzkou vládnej infraštruktúry a poskytovaním vládnych služieb. ***Preto by mala ďalej rozvíjať príslušné kapacity na tento účel. Agentúre by sa teda malo zveriť poskytovanie vládnych služieb a malo by jej byť možné zveriť celé prevádzkové riadenie vládnej infraštruktúry alebo jeho časť.***
- (54) ***V súvislosti s bezpečnosťou by agentúra vzhľadom na svoje skúsenosti v tejto oblasti mala byť prostredníctvom svojej rady pre bezpečnostnú akreditáciu zodpovedná za zaistenie bezpečnostnej akreditácie vládnych služieb a infraštruktúry. V závislosti od operačnej pripravenosti agentúry, najmä z hľadiska primeranej úrovne ľudských zdrojov, by agentúra okrem toho mala vykonávať úlohy, ktoré jej zverí Komisia. Ak je to možné, agentúra by mala využiť svoje odborné znalosti, napríklad prostredníctvom činností európskeho globálneho navigačného satelitného systému (EGNSS). Keď sa agentúre zverujú úlohy, mali by sa jej poskytnúť primerané ľudské, administratívne a finančné zdroje, aby mohla vykonávať svoje úlohy a misie v plnej miere.***

- (55) Na účely zabezpečenia prevádzky vládnej infraštruktúry a uľahčenia poskytovania vládnych služieb by mala mať agentúra možnosť prostredníctvom dohôd o príspevku zveriť iným subjektom konkrétne činnosti v rámci ich príslušných oblastí právomoci, a to za podmienok nepriameho riadenia, ktoré sa vzťahujú na Komisiu, ***ako sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách.***
- (56) ESA je medzinárodná organizácia s rozsiahlymi odbornými znalosťami v oblasti vesmíru vrátane satelitnej komunikácie, a preto je dôležitým partnerom pri vykonávaní rôznych aspektov vesmírnej politiky Únie. V tejto súvislosti by ESA mala byť schopná poskytovať ■ Komisii odborné znalosti, okrem iného aj na účely prípravy ***špecifikácií a implementácie*** technických aspektov programu. Na tento účel ***by sa mali*** ESA zveriť ***dohl'ad*** nad vývojovými a validačnými činnosťami programu a podpora hodnotenia zmlúv uzatvorených v súvislosti s vykonávaním programu.

- (57) Vzhľadom na význam vesmírnych činností pre hospodárstvo Únie a život občanov Únie by kľúčovou prioritou programu malo byť dosiahnutie a udržanie vysokého stupňa bezpečnosti, najmä s cieľom chrániť záujmy Únie a členských štátov, okrem iného aj vo vzťahu k utajovaným a citlivým neutajovaným skutočnostiam.
- (58) Keďže ESVČ disponuje osobitnými odbornými znalosťami a udržiava pravidelný kontakt s orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami, mala by byť schopná v súlade s rozhodnutím Rady 2010/427/EÚ¹⁹ pomáhať Komisii pri plnení určitých úloh týkajúcich sa bezpečnosti programu v oblasti vonkajších vzťahov.

I

¹⁹ Rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30).

(59) Bez toho, aby bola dotknutá výlučná zodpovednosť členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti, ako sa ustanovuje v článku 4 ods. 2 Zmluvy o EÚ, a právo členských štátov chrániť svoje základné bezpečnostné záujmy v súlade s článkom 346 ZFEÚ, by sa malo v záujme hladkého vykonávania programu ustanoviť osobitné riadenie bezpečnosti. Toto riadenie by sa malo opierať o tri hlavné zásady. Po prvé, je nevyhnutné, aby sa v čo najväčšej možnej miere zohľadnili rozsiahle a jedinečné skúsenosti členských štátov v otázkach bezpečnosti. Po druhé, s cieľom predchádzať konfliktom záujmov a akýmkoľvek nedostatkom pri uplatňovaní bezpečnostných predpisov by sa mali prevádzkové funkcie oddeliť od funkcií v oblasti bezpečnostnej akreditácie. Po tretie, subjekt zodpovedný za riadenie celej infraštruktúry programu alebo jej časti má zároveň najlepšie **predpoklady** na riadenie bezpečnosti úloh, ktoré mu boli zverené. Bezpečnosť programu by vychádzala zo skúseností získaných počas uplynulých rokov pri vykonávaní Vesmírneho programu Únie. Primerané riadenie bezpečnosti si takisto vyžaduje, aby sa úlohy náležite rozdelili medzi jednotlivých aktérov. Keďže za program zodpovedá Komisia, bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti, mala by **spoločne s členskými štátmi** stanoviť všeobecné bezpečnostné požiadavky uplatniteľné na program. **Konkrétne v oblasti utajovaných skutočností by riadenie bezpečnosti programu malo zohľadňovať príslušné úlohy a oblasti právomoci Rady a členských štátov pri hodnotení a schvaľovaní kryptografických produktov na ochranu utajovaných skutočností EÚ.**

- (60) Kybernetická bezpečnosť a *fyzická bezpečnosť* pozemnej i vesmírnej *infraštruktúry* programu, *ako aj jej fyzická redundancia sú* kľúčom k zaisteniu kontinuity služby a prevádzky systému. Pri stanovovaní všeobecných bezpečnostných požiadaviek by sa preto mala náležite zohľadňovať potreba chrániť systém a jeho služby pred kybernetickými útokmi a *hrozbami pre družice*, a to aj pomocou nových technológií a *podporou reakcie na kybernetické útoky a zotavenia sa z nich*.
- (61) V prípade potreby by Komisia po analýze rizík a hrozieb mala určiť štruktúru monitorovania bezpečnosti. Táto štruktúra monitorovania bezpečnosti by mala byť subjektom reagujúcim na pokyny vypracované v rámci rozsahu pôsobnosti rozhodnutia *Rady* (SZBP) 2021/698²⁰.
- (62) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti, by Komisia a vysoký predstaviteľ mali v rámci svojich oblastí právomoci zaistiť bezpečnosť programu v súlade s týmto nariadením a v relevantných prípadoch ■ s rozhodnutím (SZBP) 2021/698.

²⁰ *Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/698 z 30. apríla 2021 o bezpečnosti systémov a služieb, ktoré sa zavádzajú, prevádzkujú a používajú v rámci Vesmírneho programu Únie a ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť Únie, a o zrušení rozhodnutia 2014/496/SZBP (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 178).*

- (63) Vládne služby poskytované v rámci programu budú využívať vládni aktéri Únie v misiách a operáciách, ktoré sú kritické z hľadiska bezpečnosti, **obran**y a ochrany, **ako aj pri ochrane kritickej infraštruktúry**. Takéto služby a infraštruktúra by preto mali podliehať bezpečnostnej akreditácii.
- (64) Je nevyhnutné, aby sa činnosti bezpečnostnej akreditácie vykonávali na základe kolektívnej zodpovednosti za bezpečnosť Únie a jej členských štátov, pričom by sa malo vyvíjať úsilie o dosiahnutie konsenzu a zapojenie všetkých, ktorých sa otázka bezpečnosti týka, a aby sa zaviedol postup na neustále monitorovanie rizík. Je takisto potrebné, aby technické činnosti bezpečnostnej akreditácie vykonávali riadne kvalifikovaní odborníci v oblasti akreditácie zložitých systémov, ktorí majú primeraný stupeň bezpečnostnej previerky.

- (65) Komisia je podľa článku 17 Zmluvy o EÚ zodpovedná za riadenie programov, ktoré možno v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení o rozpočtových pravidlách ďalej delegovať na tretie strany v rámci nepriameho riadenia. V tejto súvislosti je potrebné, aby Komisia zabezpečila, že úlohy plnené tretími stranami pri vykonávaní programu v rámci nepriameho riadenia nenarušia bezpečnosť programu, najmä pokiaľ ide o kontrolu nad utajovanými skutočnosťami. Malo by sa preto objasniť, že ak Komisia zverí ESA vykonávanie úloh v rámci programu, má sa príslušnými dohodami o príspevku zabezpečiť, aby sa utajované skutočnosti, ktoré vytvorí ESA, považovali v súlade s rozhodnutím Rady 2013/488/EÚ²¹ a rozhodnutím Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444²² za *utajované skutočnosti EÚ* vytvorené v rámci právomoci Komisie.
- (66) Vládne služby programu *by* mohli využívať aktéri z Únie a členských štátov v rámci misií a operácií, ktoré sú kritické z hľadiska bezpečnosti a ochrany. Na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov sú preto potrebné opatrenia na zabezpečenie potrebnej úrovne nezávislosti od tretích strán (tretích krajín a subjektov z tretích krajín), ktoré sa vzťahujú na všetky prvky programu. Takéto opatrenia by mohli *zahŕňať* vesmírne a pozemné technológie na úrovni súčastí, subsystémov alebo systémov, výrobné odvetvia, vlastníkov a prevádzkovateľov vesmírnych systémov a fyzické umiestnenie pozemných zložiek systému.
- (67) Členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti, ako aj krajiny európskej susedskej politiky a ďalšie tretie krajiny sa môžu zúčastňovať na programe iba na základe dohody uzatvorenej v súlade s článkom 218 ZFEÚ.

²¹ Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1).

²² Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (68) Podľa rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/1764²³ majú osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách alebo územiach nárok na financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami vzťahujúcimi sa na členský štát, s ktorým sú príslušná zámorská krajina alebo územie spojené.

²³ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6).

- (69) Podľa bodov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²⁴ by sa program mal hodnotiť na základe informácií získaných v súlade s osobitnými požiadavkami na monitorovanie, pričom by sa malo predchádzať administratívne zaťaženie, najmä vo vzťahu k členským štátom, a nadmernej regulácii. V prípade potreby by uvedené požiadavky mali zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ hodnotenia účinkov programu. Pri hodnotení programu by sa mali zohľadňovať zistenia z hodnotenia Vesmírneho programu Únie týkajúceho sa zložky GOVSATCOM, ktoré sa vykonáva v rámci nariadenia (EÚ) 2021/696.
- (70) Na zabezpečenie trvalej primeranosti ukazovateľov na podávanie správ o pokroku programu, ako aj rámca na monitorovanie a hodnotenie programu by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ v súvislosti so zmenami prílohy k tomuto nariadeniu, pokiaľ ide o ukazovatele, v súvislosti s doplnením tohto nariadenia ustanoveniami o vytvorení rámca na monitorovanie a hodnotenie a v súvislosti s doplnením tohto nariadenia **stanovením charakteristík databázy vesmírnych prostriedkov programu, ako aj metodiky a postupov na jej vedenie a aktualizáciu**. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

²⁴ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (71) V záujme riadnej verejnej správy a vzhľadom na synergie medzi programom a **zložkou GOVSATCOM** by mal programový výbor zriadený v rámci nariadenia (EÚ) 2021/696 v zložení GOVSATCOM slúžiť aj ako výbor na účely programu. Vo veciach, ktoré sa týkajú bezpečnosti programu, by sa mal programový výbor schádzať v osobitnom bezpečnostnom zložení.
- (72) Keďže riadna verejná správa si vyžaduje jednotné riadenie programu, rýchlejšie rozhodovanie a rovnaký prístup k informáciám, zástupcovia subjektov, ktorým boli zverené úlohy v súvislosti s programom, by mohli mať možnosť zúčastňovať sa ako pozorovatelia na práci programového výboru zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁵. Z rovnakých dôvodov by zástupcovia tretích krajín a medzinárodných organizácií, ktoré uzavreli s Úniou medzinárodnú dohodu, ktorá sa týka programu, mohli mať možnosť zúčastňovať sa na práci programového výboru s výhradou bezpečnostných obmedzení a v súlade s ustanoveniami takejto dohody. Zástupcovia subjektov, ktorým boli zverené úlohy v súvislosti s programom, zástupcovia tretích krajín a zástupcovia medzinárodných organizácií by nemali mať nárok zúčastňovať sa na hlasovaní programového výboru. Podmienky účasti pozorovateľov a *ad hoc* účastníkov by sa mali stanoviť v rokovacom poriadku programového výboru.

²⁵ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).*

- (73) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa prijímania **podrobných pravidiel poskytovania** vládnych **služieb**, prevádzkových požiadaviek v súvislosti s vládnymi službami, portfólia služieb pre vládne služby, **rozhodnutí o príspevkoch v súvislosti s dohodami o príspevkoch a pracovných programov**, ako aj stanovenia ďalších požiadaviek na účasť tretích krajín a medzinárodných organizácií na programe. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (74) **Vládne služby, ktoré sú založené na vládnej infraštruktúre**, by sa vo **všeobecnosti** mali poskytovať používateľom **schváleným vládou** bezplatne. **Kapacita týchto služieb je však obmedzená**. Ak po analýze Komisia usúdi, že existuje nedostatok kapacít, mala by mať možnosť prijať v **riadne odôvodnených prípadoch, keď dopyt prevyšuje prístupovú kapacitu**, cenovú politiku v rámci podrobných pravidiel poskytovania služieb, aby sa ponuka služieb **zosúladila s dopytom po nich**. **S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia** by sa mali na **Komisiu** preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa **prijímania** takejto cenovej politiky. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.

- (75) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa ***stanovenia opatrení potrebných na určenie*** umiestnenia *centier, ktoré patria do pozemnej* vládnej infraštruktúry. Pokiaľ ide o výber ich umiestnenia, Komisia by mala mať možnosť zohľadniť prevádzkové a bezpečnostné požiadavky, ako aj existujúcu infraštruktúru. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (76) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa určenia všeobecných bezpečnostných požiadaviek. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011. Členské štáty by mali mať možnosť vykonávať maximálnu kontrolu nad všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami programu. Pri prijímaní vykonávacích aktov v oblasti bezpečnosti programu by Komisii mal pomáhať programový výbor zasadajúci v osobitnom bezpečnostnom zložení. Vzhľadom na citlivosť bezpečnostných záležitostí by sa predseda programového výboru mal usilovať nájsť riešenia, ktoré majú v programovom výbore čo najširšiu podporu. V prípadoch, keď programový výbor nezaujme žiadne stanovisko, by Komisia nemala prijímať vykonávacie akty, ktorými sa určujú všeobecné bezpečnostné požiadavky programu. ***Ak je zapojenie bezpečnostného zloženia programového výboru stanovené v iných prípadoch, takéto zapojenie by sa malo uskutočniť v súlade s rokovacím poriadkom programového výboru. █***
- (77) ***Programom sa dopĺňa existujúci Vesmírny program Únie integráciou a rozširovaním jeho cieľov a činností v záujme vytvorenia systému bezpečnej vesmírnej konektivity pre Úniu. Malo by sa to zohľadniť pri hodnotení programu.***

- (78) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov činnosti, ktoré presahujú finančné a technické kapacity jednotlivých členských štátov, ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (79) *Program by sa mal zriadiť na obdobie piatich rokov, aby sa jeho trvanie zosúladiť s trvaním viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 stanoveným v nariadení Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093²⁶.*
- (80) *S cieľom umožniť čo najskoršie začatie vykonávania tohto nariadenia v záujme dosiahnutia jeho cieľov by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr,*

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

²⁶ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11).

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

■ Týmto nariadením sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu (ďalej len „program“) na zvyšný čas trvania viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027. Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2023 až 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania takéhoto financovania, ako aj pravidlá vykonávania programu, *pričom sa zohľadňuje nariadenie (EÚ) 2021/696.*

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

■

1. „vesmírne plavidlo“ je vesmírne plavidlo v zmysle článku 2 bodu 1 nariadenia (EÚ) 2021/696;
2. „vesmírny odpad“ je vesmírny odpad v zmysle článku 2 bodu 4 nariadenia (EÚ) 2021/696;
3. „užitočný náklad“ je vybavenie prepravované vesmírnym plavidlom na účely vykonávania konkrétnej misie vo vesmíre;

4. *„vesmírny ekosystém“ je sieť vzájomne pôsobiacich podnikov, od najmenších startupov až po najväčšie podniky, ktoré pôsobia v hodnotových reťazoch vo vesmírnom sektore, zahŕňajúc dodávateľský a odberateľský segment vesmírneho trhu;*
5. „európska kvantová komunikačná infraštruktúra“ alebo „EuroQCI“ ■ je prepojená vesmírna, pozemná a terestriálna infraštruktúra integrovaná do systému bezpečnej konektivity, ktorá využíva kvantovú technológiu ■ ;
6. „centrum GOVSATCOM“ *je centrum GOVSATCOM* v zmysle článku 2 *bodu* 23 nariadenia (EÚ) 2021/696;

■

7. „ agentúra“ je Agentúra Európskej únie pre vesmírny program zriadená nariadením (EÚ) 2021/696;
8. *„utajovaná skutočnosť EÚ“ alebo „EUCI“ je utajovaná skutočnosť EÚ alebo EUCI v zmysle článku 2 bodu 25 nariadenia (EÚ) 2021/696;*
9. *„citlivé neutajované skutočnosti“ sú citlivé neutajované skutočnosti v zmysle článku 2 bodu 26 nariadenia (EÚ) 2021/696;*
10. *„operácia kombinovaného financovania“ je operácia kombinovaného financovania v zmysle článku 2 bodu 27 nariadenia (EÚ) 2021/696.*

Článok 3
Ciele programu

1. Program má tieto všeobecné *ciele*:

- a) zabezpečiť **poskytovanie** a dlhodobú dostupnosť na **území Únie** a nepretržitý celosvetový prístup k bezpečným, **autonómnym, vysokokvalitným, spoľahlivým** a nákladovo efektívnym **vládnym** satelitným komunikačným službám pre používateľov schválených vládou **vytvorením systému multiorbitálnej, bezpečnej konektivity pod civilnou kontrolou a podporou ochrany** kritických infraštruktúr v **zmysle smernice Rady 2008/114/ES²⁷**, **situálneho povedomia**, vonkajších činností, krízového riadenia a aplikácií, ktoré sú kľúčové pre hospodárstvo, životné prostredie, bezpečnosť a obranu, čím sa zvýši odolnosť a **autonómia Únie** a členských štátov a **posilní sa ich technologická a priemyselná základňa satelitnej komunikácie, pričom sa zabráni nadmernému spoliehaniu sa na riešenia nepochádzajúce z Únie, najmä pokiaľ ide o kritickú infraštruktúru a prístup do vesmíru**;

²⁷ Smernica Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

- b) *umožniť* súkromnému sektoru poskytovanie komerčných služieb *alebo služieb ponúkaných používateľom schváleným vládou na základe komerčnej infraštruktúry za trhových podmienok v súlade s uplatniteľným právom Únie v oblasti hospodárskej súťaže s cieľom uľahčiť okrem iného ďalší rozvoj celosvetového vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia a plynulej konektivity, ako aj s cieľom odstrániť mŕtve komunikačné zóny a zvýšiť súdržnosť medzi územiami členských štátov a zároveň prekonať digitálnu priepasť a v príslušných prípadoch prispieť k všeobecným cieľom uvedeným v článku 3 smernice (EÚ) 2018/1972.*

2. *Program má tieto špecifické ciele:*

- a) *doplniť a integrovať existujúce a budúce kapacity zložky GOVSATCOM do systému bezpečnej konektivity;*
- b) *zlepšiť odolnosť, bezpečnosť a autonómiu komunikačných služieb Únie a členských štátov;*

- c) *d'alej rozvíjať a postupne integrovať EuroQCI do systému bezpečnej konektivity;*
- d) *zabezpečiť právo na využívanie prevádzkových intervalov na obežnej dráhe a príslušných frekvencií;*
- e) *zvýšiť stabilitu komunikačných služieb Únie a členských štátov a kybernetickú odolnosť Únie rozvojom redundancie, pasívnej, proaktívnej a reaktívnej kybernetickej ochrany a prevádzkovej kybernetickej bezpečnosti, ako aj ochranných opatrení proti kybernetickým hrozbám a iných opatrení proti elektromagnetickým hrozbám;*
- f) *tam, kde je to možné, umožniť rozvoj komunikačných a doplnkových nekomunikačných služieb, najmä zlepšením zložiek Vesmírneho programu Únie, vytvorením synergií medzi nimi ■ a rozšírením ich spôsobilostí a služieb, ako aj rozvoj nekomunikačných služieb, ktoré sa majú poskytnúť členským štátom, formou poskytnutia hosťiteľských služieb pre dodatočné satelitné subsystémy vrátane užitočného nákladu;*
- g) *podporovať inováciu, efektívnosť, ako aj vývoj a využívanie prelomových technológií a inovačných obchodných modelov v celom európskom vesmírnom ekosystéme vrátane aktérov sektora New Space, nových účastníkov, startupov a MSP s cieľom posilniť konkurencieschopnosť vesmírneho sektora Únie;*

- h) zlepšiť bezpečnú konektivitu v geografických oblastiach strategického záujmu, ako sú Afrika a Arktída, ako aj Baltské more, Čierne more, Stredozemie a Atlantický oceán;*
- i) zvýšiť bezpečnosť a udržateľnosť vesmírnych činností vykonávaním vhodných opatrení na zabezpečenie a podporu zodpovedného správania vo vesmíre pri vykonávaní programu, a to aj prostredníctvom úsilia zabrániť šíreniu vesmírneho odpadu.*

3. Priorizácia a rozvoj dodatočných nekomunikačných služieb uvedených v odseku 2 písm. f) tohto článku a ich príslušné financovanie musia byť v súlade s cieľmi nariadenia (EÚ) 2021/696 a skúmajú sa v programovom výbore zasadajúcom v príslušnom zložení, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2021/696.

Článok 4
Činnosti programu ■

1. Poskytovanie vládnych služieb uvedených v článku 10 ods. 1 sa zabezpečuje prostredníctvom týchto *fázových činností, ktorými sa dopĺňa zložka GOVSATCOM a integruje sa do systému bezpečnej konektivity*:
 - a) činnosti *vymedzenia, návrhu, vývoja, validácie a súvisiaceho zavádzania* ■ *zamerané na výstavbu* vesmírnej a pozemnej infraštruktúry, ktorá je potrebná na poskytovanie ■ *prvých* vládnych služieb do *roku 2024*;
■
 - b) činnosti *postupného* zavádzania zamerané na dokončenie vesmírnej a pozemnej infraštruktúry potrebnej na poskytovanie *pokročilých* vládnych služieb, aby sa čo najskôr *uspokojili potreby používateľov schválených vládou, s cieľom dosiahnuť plnú prevádzkovú spôsobilosť do roku 2027*;
 - c) *vývoj a zavádzanie EuroQCI na účely jej postupnej integrácie do systému bezpečnej konektivity*;

- d) činnosti využívania zamerané na poskytovanie vládnych služieb, ktoré zahŕňajú *prevádzku, údržbu, priebežné zdokonaľovanie a ochranu vesmírnej a pozemnej infraštruktúry vrátane riadenia obnovy a zastarávania;*

■

- e) vývoj budúcich generácií ■ vesmírnej a pozemnej infraštruktúry a rozvoj ■ vládnych služieb.

2. *Poskytovanie komerčných služieb zabezpečujú dodávatelia uvedení v článku 19.*

■

Článok 5

Infraštruktúra systému bezpečnej konektivity

1. ***Systém bezpečnej konektivity sa zriadi vymedzením, návrhom, vývojom, vybudovaním a prevádzkou multiorbitálnej infraštruktúry konektivity, ktorá sa prispôsobí vývoju vládneho dopytu po satelitnej komunikácii a ktorá ponúka nízke oneskorenie. Je modulárny, aby splnil ciele stanovené v článku 3 a aby sa vytvorilo portfólio služieb pre vládne služby stanovené v článku 10 ods. 1. Dopĺňa a integruje existujúce a budúce kapacity využívané v rámci zložky GOVSATCOM. Pozostáva z vládnej infraštruktúry uvedenej v odseku 2 tohto článku a komerčnej infraštruktúry uvedenej v odseku 4 tohto článku.***

2. Vládna infraštruktúra systému bezpečnej konektivity zahŕňa všetky súvisiace pozemné a vesmírne prostriedky, ktoré si vyžaduje poskytovanie vládnych služieb, ako sa stanovuje v článku **10 ods. 1 písm. a) a b)** tohto nariadenia, vrátane:
- a) buď družíc alebo satelitných **subsystémov vrátane užitočného nákladu**;
 - b) **EuroQCI**;
 - c) infraštruktúry na monitorovanie bezpečnosti **vládnej** infraštruktúry a vládnych služieb;
 - d) **pozemnej** infraštruktúry na poskytovanie služieb používateľom **schváleným vládou vrátane infraštruktúry pozemného segmentu GOVSATCOM, ktorá sa má rozšíriť, najmä centier GOVSATCOM uvedených v článku 67 nariadenia (EÚ) 2021/696.**

■

Vládna infraštruktúra vo *vhodných prípadoch poskytuje hosťiteľské* služby pre dodatočné *satelitné subsystemy, najmä* užitočný náklad, ktoré sa môžu použiť ako súčasť vesmírnej infraštruktúry zložiek Vesmírneho programu Únie uvedených v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/696 za podmienok stanovených v uvedenom nariadení, *ako aj satelitné subsystemy používané na poskytovanie nekomunikačných služieb pre členské štáty.*

3. Komisia podľa potreby prijme prostredníctvom vykonávacích aktov ▮ v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 30 ods. 3 tohto nariadenia opatrenia potrebné na určenie umiestnenia centier, ktoré patria do pozemnej vládnej infraštruktúry, na základe otvoreného a transparentného postupu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 47 ods. 3 tohto nariadenia.

Na ochranu bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov sa centrá uvedené v prvom pododseku tohto odseku podľa možnosti nachádzajú na území členských štátov a riadia sa hostiteľskou dohodou vo forme administratívnej dohody medzi Úniou a dotknutým členským štátom.

Ak centrá nie je možné umiestniť na území členských štátov, Komisia môže určiť umiestnenie takýchto centier na území **členov EZVO, ktorí sú členmi EHP, alebo na území inej** tretej krajiny na základe hostiteľskej dohody medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavretej v súlade s článkom 218 ZFEÚ.

Bez ohľadu na prvý pododsek tohto odseku sa umiestnenie centier GOVSATCOM určuje v súlade s článkom 67 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/696.

4. Komerčná infraštruktúra systému bezpečnej konektivity zahŕňa všetky vesmírne a pozemné prostriedky okrem tých, ktoré sú súčasťou vládnej infraštruktúry. Komerčná infraštruktúra **nesmie negatívne ovplyvňovať výkonnosť ani bezpečnosť vládnej infraštruktúry**. Komerčnú infraštruktúru a **všetky súvisiace riziká** v plnej miere financujú **dodávatelia uvedení v článku 19 s cieľom splniť cieľ** uvedený v článku 3 ods. 1 písm. b).
5. S cieľom chrániť bezpečnostné záujmy Únie vynášajú vesmírne prostriedky **vládnej infraštruktúry existujúci a budúci poskytovatelia** služieb **vrátane poskytovateľov využívajúcich malé nosiče a mikronosiče, ktorí spĺňajú** podmienky oprávnenosti a účasti stanovené v článku 22, **a len za odôvodnených mimoriadnych okolností** z územia **tretej krajiny**.

Článok 6

Vlastníctvo a využívanie majetku

1. Únia je vlastníkom všetkého hmotného a nehmotného majetku, ***ktorý je súčasťou vládnej infraštruktúry vytvorenej v rámci programu, ako sa uvádza v článku 5 ods. 2 a článku 19 ods. 10, s výnimkou terestriálnej infraštruktúry EuroQCI, ktorú vlastní členské štáty.*** Na tento účel Komisia zabezpečí, aby zmluvy, dohody a iné dojednania týkajúce sa činností, ktoré môžu viesť k vytvoreniu alebo vývoju takéhoto majetku, zahŕňali ustanovenia, ktoré Únii zabezpečia vlastníctvo tohto majetku.
2. Komisia zabezpečí, aby Únia mala tieto práva:
 - a) právo na používanie frekvencií potrebných na prenos signálov generovaných ***vládnou infraštruktúrou*** v súlade s uplatniteľnými zákonmi a inými právnymi predpismi a príslušnými licenčnými dohodami, a to na základe ***príslušných*** registrácií frekvencií poskytnutých členskými štátmi, za ***ktoré nesú nad'alej zodpovednosť členské štáty;***
 - b) právo uprednostniť poskytovanie vládnych služieb pred komerčnými službami v súlade s podmienkami, ktoré sa stanovujú v zákazkách uvedených v článku 19, a so zreteľom na ***potreby*** používateľov ***schválených vládou a*** uvedených v článku 12 ods. 1.

3. ■ Komisia sa usiluje uzavrieť s tretími stranami ***vrátane dodávateľov uvedených v článku 19*** zmluvy, dohody alebo iné dojednania, pokiaľ ide o:
- a) existujúce vlastnícke práva k hmotnému a nehmotnému majetku, ktorý je súčasťou vládnej infraštruktúry;
 - b) nadobúdanie vlastníckych alebo licenčných práv v súvislosti s iným hmotným a nehmotným majetkom, ktorý je potrebný na implementáciu ***vládnej infraštruktúry***.
4. Ak majetok uvedený v odsekoch 1, **2 a 3** pozostáva z práv duševného vlastníctva, Komisia spravuje tieto práva čo možno najefektívnejšie, pričom berie do úvahy:
- a) potrebu chrániť majetok a zhodnocovať ho;
 - b) oprávnené záujmy všetkých dotknutých zainteresovaných strán;
 - c) potrebu zabezpečiť konkurenčné a dobre fungujúce trhy a vyvíjať nové technológie;
 - d) potrebu kontinuity služieb poskytovaných v rámci programu.

5. Komisia vo **vhodných prípadoch** zabezpečuje, aby príslušné zmluvy, dohody a iné dojednania zahŕňali možnosť prevodu týchto práv duševného vlastníctva na tretie strany alebo možnosť udelenia licencií k týmto právam tretím stranám vrátane pôvodcu duševného vlastníctva, a aby tieto tretie strany mohli tieto práva slobodne uplatňovať, ak je to potrebné na vykonávanie ich úloh podľa tohto nariadenia.

Článok 7

Akcie na podporu inovačného a konkurenčný vesmírneho ekosystému Únie

1. **V súlade s cieľom uvedeným v článku 3 ods. 2 písm. g) tohto nariadenia** program podporuje inovačný a konkurenčný vesmírny **ekosystém** Únie **vrátane** sektora New Space, ■ a najmä činnosti stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2021/696 ■ .
2. Komisia **počas celého trvania programu stimuluje inovácie vo vesmírnom ekosystéme Únie vrátane sektora New Space tým, že:**
 - a) stanovuje kritériá zadávania zákaziek uvedených v článku 19, ktorými sa zabezpečí čo **najširšia** účasť startupov a MSP z celej Únie a z celého ■ hodnotového reťazca;

- b) požaduje, aby *dodávateľia* uvedení v článku **19** predložili plán, ktorým sa v *súlade s článkom 21 maximalizuje* začleňovanie *nových účastníkov*, startupov a MSP z celej Únie do činností na základe zákaziek uvedených v článku **19**;
- c) požaduje v rámci zákaziek uvedených v článku **19**, *aby boli noví účastníci*, startupy, MSP *a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou z celej Únie* schopné poskytovať koncovým používateľom svoje vlastné služby;
- d) *presadzuje používanie a rozvoj otvorených noriem, technológií s otvoreným zdrojovým kódom a interoperability v architektúre systému bezpečnej konektivity v záujme umožnenia synergie, optimalizácie nákladov, zvýšenia spoľahlivosti, podpory inovácie a využívania prínosov širokej hospodárskej súťaže*;
- e) *presadzuje, aby sa v Únii vyvíjali a vyrábali kritické technológie, ktoré sú potrebné na využívanie vládnych služieb*.

3. **Komisia tiež:**

- a) *podporuje verejné obstarávanie a agregáciu zákaziek na poskytnutie služieb pre potreby programu s cieľom v dlhodobom horizonte zvýšiť a stimulovať súkromné investície, okrem iného aj prostredníctvom spoločného verejného obstarávania;*
- b) *presadzuje a nabáda na väčšiu účasť žien ■ a stanovuje ciele rovnosti a inklúzie v súťažných podkladoch;*
- c) *prispieva k rozvoju pokročilých zručností v oblastiach súvisiacich s vesmírom a k činnostiam odbornej prípravy.*

Článok 8

Udržateľnosť z hľadiska životného prostredia a vesmírnych činností

1. *Program sa vykonáva s cieľom zabezpečiť udržateľnosť z hľadiska životného prostredia a vesmírnych činností. Na tento účel obsahujú zákazky a postupy uvedené v článku 19 ustanovenia o:*

- a) *minimalizácii emisií skleníkových plynov, ktoré vznikajú pri vývoji, výrobe a zavádzaní infraštruktúry;*
- b) *vytvorení systému na kompenzáciu zostávajúcich emisií skleníkových plynov;*

- c) vhodných opatreniach na zníženie znečistenia viditeľným a neviditeľným žiarením z vesmírnych plavidiel, ktoré môže brániť astronomickým pozorovaniam alebo inému druhu výskumu a pozorovaní;*
 - d) používaní vhodných technológií na predchádzanie kolíziám vesmírnych plavidiel;*
 - e) predkladaní a vykonávaní komplexného plánu zmierňovania so zameraním na vesmírny odpad pred fázou zavádzania, ktorý obsahuje aj údaje o obežnej polohe s cieľom zabezpečiť, aby sa družice sústavy vyhli vesmírnemu odpadu.*
- 2. Súčasťou zákaziek a postupov uvedených v článku 19 tohto nariadenia je povinnosť poskytovať údaje, najmä o efemeridách a plánovaných manévroch, subjektom zodpovedným za poskytovanie informácií SST v zmysle článku 2 bodu 10 nariadenia (EÚ) 2021/696 a služieb SST podľa článku 55 uvedeného nariadenia.*
- 3. Komisia zabezpečí vedenie komplexnej databázy vesmírnych prostriedkov v rámci programu, ktorá obsahuje najmä údaje týkajúce sa aspektov udržateľnosti z hľadiska životného prostredia a vesmírnych činností.*

4. *Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 45 s cieľom doplniť toto nariadenie špecifikovaním charakteristík databázy uvedenej v odseku 3 tohto článku a stanovením metodiky a postupov na jej vedenie a aktualizáciu.*
5. *Rozsah pôsobnosti delegovaných aktov prijatých v súlade s odsekom 4 sa obmedzuje na:*
 - a) *vesmírne prostriedky vo vlastníctve Únie, ako sa uvádza v článku 5 ods. 2 a článku 19 ods. 10;*
 - b) *vesmírne prostriedky vo vlastníctve dodávateľov uvedených v článku 19, ako sa uvádza v článku 5 ods. 4 a článku 19 ods. 10.*

Kapitola II

Služby a účastníci

Článok 9

Vládne služby

1. *Vládne služby sa poskytujú účastníkom programu uvedeným v článku 11 ods. 1, 2 a 3.*

2. Komisia prijíma prostredníctvom vykonávacích aktov podrobné pravidlá poskytovania vládnych služieb, pričom zohľadňuje článok 66 *nariadenia (EÚ) 2021/696, na základe konsolidovaného* dopytu *súvisiaceho s aktuálnymi a očakávanými potrebami rôznych služieb, ktoré sa identifikujú spoločne s členskými štátmi*, a dynamického pridelovania zdrojov a prioritizácie poskytovania vládnych služieb *rôznym účastníkom programu* podľa relevantnosti a kritickosti potrieb používateľov a vo vhodných prípadoch podľa nákladovej efektívnosti.
3. *Vládne služby uvedené v článku 10 ods. 1 sa poskytujú používateľom schváleným vládou* bezplatne.
4. *Komisia nakupuje služby uvedené v článku 10 ods. 2 za trhových podmienok v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zaručiť poskytovanie týchto služieb všetkým členským štátom. Presná kapacita a rozpočtové prostriedky na tieto služby sa určia vo vykonávacom akte uvedenom v odseku 2 tohto článku na základe informácií od členských štátov.*

5. Odchyľne od odseku 3 *tohto článku* Komisia v riadne odôvodnených prípadoch, *keď je to potrebné na zosúladenie ponuky vládnych služieb* a dopytu po nich, prijme prostredníctvom vykonávacích aktov cenovú politiku, *ktorá musí byť v súlade s cenovou politikou uvedenou v článku 63 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/696.*

Prijatím cenovej politiky Komisia zabezpečuje, aby poskytovanie vládnych služieb nenarúšalo hospodársku súťaž, aby nedošlo k nedostatku vládnych služieb a aby určená cena neviedla k nadmernej náhrade pre *dodávateľov uvedených v článku 19.*

6. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 2 a 5 tohto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 47 ods. 3.

I

7. *Postupné poskytovanie vládnych služieb sa zabezpečí tak, ako sa stanovuje v portfóliu služieb uvedenom v článku 10 ods. 1, s výhradou dostupnosti infraštruktúry systému bezpečnej konektivity, a to po vykonaní činností uvedených v článku 4 ods. 1 písm. a) a b) a vo vhodných prípadoch na základe existujúcich služieb a spôsobilostí a ich využívania.*
8. *Pri poskytovaní vládnych služieb sa zabezpečí rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi v súlade s ich potrebami, ako sa uvádza v článku 25 ods. 7.*

Článok 10

Portfólio služieb pre vládne služby

I

1. *Portfólio služieb pre vládne služby sa zriadi v súlade s odsekom 4 tohto článku. Dopĺňa portfólio služieb pre služby GOVSATCOM uvedené v článku 63 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/696 a pozostáva aspoň z týchto kategórií služieb:*
 - a) *služby obmedzené na používateľov schválených vládou založené na vládnej infraštruktúre, ktoré si vyžadujú vysokú úroveň bezpečnosti a nie sú vhodné pre služby uvedené v odseku 2 tohto článku, ako je spoľahlivá celosvetová služba s nízkym oneskorením alebo spoľahlivý prenos vesmírnych údajov;*
 - b) *kvantové komunikačné služby, ako sú služby QKD.*

2. *Portfólio služieb pre vládne služby zahŕňa aj služby pre používateľov schválených vládou založené na komerčnej infraštruktúre, ako je zabezpečená celosvetová služba s nízkym oneskorením alebo celosvetová úzkopásmová služba.*
3. *Portfólio služieb pre vládne služby obsahuje aj technické špecifikácie pre každú kategóriu služieb, ako je geografické pokrytie, frekvencia, šírka pásma, používateľské vybavenie a bezpečnostné prvky.*
4. *Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov portfólio služieb pre vládne služby. Uvedené vykonávacie akty vychádzajú z prevádzkových požiadaviek uvedených v odseku 5 tohto článku, z informácií členských štátov a zo všeobecných bezpečnostných požiadaviek uvedených v článku 30 ods. 3.*

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 47 ods. 3.

5. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov prevádzkové požiadavky **na vládne služby vo** forme technických špecifikácií a **plánov vykonávania**, ktoré súvisia najmä s krízovým riadením, **situčným povedomím**, riadením kľúčovej infraštruktúry vrátane diplomatických a **obranných** komunikačných sietí a s **inými potrebami používateľov schválených vládou**. Tieto prevádzkové požiadavky vychádzajú z **požiadaviek používateľov programu**, sú zamerané na pokrytie potvrdeného dopytu a zohľadňujú požiadavky vyplývajúce z existujúcich používateľských zariadení a sietí a prevádzkové požiadavky na služby GOVSATCOM **prijaté v súlade s článkom 63 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/696**. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 47 ods. 3 tohto nariadenia.

■

6. ■ Podmienky poskytovania ■ služieb **poskytovaných prostredníctvom** komerčnej **infraštruktúry a súvisiace riziká sa stanovujú v zákazkách** uvedených v článku 19.

Článok 11

Účastníci programu a príslušné orgány

1. Členské štáty, Rada, Komisia a ESVČ sú účastníkmi programu, pokiaľ oprávňujú používateľov vládnych služieb ***alebo poskytujú kapacity, lokality alebo zariadenia.***
2. Agentúry a orgány Únie sa môžu stať účastníkmi programu, pokiaľ je to potrebné na plnenie ich úloh a v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré sa stanovujú v administratívnej dohode uzavretej medzi dotknutou agentúrou alebo orgánom a inštitúciou Únie, ktorá nad nimi vykonáva dohľad.
3. Účastníkmi programu sa môžu v súlade s článkom 39 stať tretie krajiny a medzinárodné organizácie.

4. Každý účastník programu určí jeden príslušný orgán pre bezpečnú konektivitu.

Účastníci programu spĺňajú požiadavku uvedenú v prvom pododseku, ak spĺňajú obe tieto kritériá:

- a) sú zároveň účastníkmi zložky GOVSATCOM v súlade s článkom 68 nariadenia (EÚ) 2021/696;
- b) určili príslušný orgán v súlade s článkom 68 ods. 4 *nariadenia (EÚ) 2021/696*.

5. ***Priorizáciu poskytovania vládnych služieb používateľom, ktorých oprávnil jednotliví účastníci programu, určuje a uplatňuje daný účastník programu.***

6. Príslušný orgán pre bezpečnú konektivitu uvedený v odseku 4 zabezpečuje, aby:

- a) bolo využívanie ***vládnych*** služieb v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami ***uvedenými v článku 30 ods. 3;***
- b) sa stanovili a spravovali prístupové práva k vládnym službám;

- c) sa používateľské zariadenia potrebné na využívanie vládnych služieb a súvisiace pripojenia na elektronickú komunikáciu a informácie používali a spravovali v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 30 ods. 3;
- d) sa zriadilo centrálné kontaktné miesto, ktoré v prípade potreby pomáha pri nahlasovaní bezpečnostných rizík a hrozieb, najmä v prípade odhalenia potenciálne škodlivého elektromagnetického rušenia, ktoré má vplyv na služby v rámci programu.

Článok 12

Používatelia vládnych služieb

1. Ako používatelia vládnych služieb môžu byť oprávnené tieto subjekty:
 - a) orgán verejnej moci Únie alebo členského štátu alebo orgán, ktorému bol zverený výkon verejnej moci;
 - b) fyzická alebo právnická osoba, ktorá koná v mene a pod kontrolou subjektu uvedeného v písmene a).
2. Používatelia vládnych služieb uvedení v odseku 1 tohto článku musia byť na využívanie vládnych služieb riadne oprávnení účastníkmi programu uvedeným v článku 11 a musia spĺňať všeobecné bezpečnostné požiadavky uvedené v článku **30 ods. 3.**

Kapitola III

Rozpočtový príspevok a mechanizmy *financovania* ■

Článok 13

Rozpočet

1. Celkové finančné krytie na vykonávanie programu v období od 1. januára 2023 do 31. decembra 2027 a na pokrytie súvisiacich rizík sa stanovuje na **1,65** miliardy EUR v bežných cenách.

Suma uvedená v prvom pododseku sa z viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 orientačne rozdelí takto:

a) 1 miliarda EUR z okruhu 1 (Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika);

b) 0,5 miliardy EUR z okruhu 5 (Bezpečnosť a obrana);

c) 0,15 miliardy EUR z okruhu 6 (Susedstvo a svet).

2. Program sa dopĺňa **sumou 0,75 miliardy** EUR implementovanou v rámci programu Horizont Európa v maximálnej orientačnej výške **0,38** miliardy EUR, v rámci **zložky GOVSATCOM** v maximálnej orientačnej výške 0,22 miliardy EUR a v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) v maximálnej orientačnej výške 0,15 miliardy EUR. Toto financovanie sa implementuje v **súlade s cieľmi, pravidlami a postupmi** stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/695 a **rozhodnutí (EÚ) 2021/764, nariadení (EÚ) 2021/696 a nariadení (EÚ) 2021/947.**

3. Suma uvedená v odseku 1 *prvom pododseku tohto článku* sa použije na pokrytie všetkých činností potrebných na splnenie cieľov uvedených v *článku 3 ods. 1 písm. a) a na pokrytie nákupu služieb uvedených v článku 9 ods. 4*. Tieto výdavky sa môžu vynakladať aj na:
- a) štúdie a stretnutia expertov, najmä v súlade s nákladovými a časovými obmedzeniami programu;
 - b) informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, ak priamo súvisia s cieľmi tohto nariadenia, najmä v záujme vytvorenia synergií s inými politikami Únie;
 - c) siete informačných technológií, ktoré slúžia na spracúvanie alebo výmenu informácií, a opatrenia administratívneho riadenia vykonávané Komisiou, a to aj v oblasti bezpečnosti;
 - d) technickú a administratívnu pomoc určenú na vykonávanie programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane inštitucionálnych systémov informačných technológií.

4. *Akcie, ktoré sa kumulatívne financujú z rôznych programov Únie, sa podrobia auditu iba raz, pričom sa zahrnú všetky zapojené programy a ich príslušné uplatniteľné pravidlá.*
5. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na činnosti trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na viacero ročných čiastkových platieb.
6. *Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť na program za podmienok stanovených v článku 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060²⁸. Komisia implementuje tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného pododseku. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu.*

²⁸ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).*

Článok 14

Kumulatívne a alternatívne financovanie

Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, a to aj z finančných prostriedkov v rámci zdieľaného riadenia, možno poskytnúť príspevok aj z programu, ak sa tieto príspevky nevzťahujú na tie isté náklady. Zodpovedajúci príspevok na akciu podlieha pravidlám príslušného programu Únie. Kumulatívne financovanie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu. Podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.

Článok 15

Dodatočné príspevky na program

1. Program môže získať dodatočné finančné príspevky alebo nepeňažné príspevky od:
 - a) agentúr a orgánov Únie;
 - b) členských štátov v ***súlade s príslušnými dohodami;***

- c) tretích krajín, ktoré sa zúčastňujú na programe, v **súlade s príslušnými dohodami**;
 - d) medzinárodných organizácií v súlade s príslušnými dohodami.
2. Dodatočné finančné príspevky uvedené v odseku 1 tohto článku a príjmy podľa článku **9 ods. 5 tohto nariadenia** sa považujú za vonkajšie pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 16

Príspevok ESA

ESA môže v súlade so svojimi vnútornými pravidlami a postupmi prispievať prostredníctvom voliteľných programov ESA k vývojovým a validačným činnostiam programu, ktoré vyplývajú z prístupu k verejnému obstarávaniu uvedenému v článku 19 ods. 1, pričom musí chrániť základné bezpečnostné záujmy Únie a jej členských štátov.

Článok 17
Príspevok súkromného sektora

Komerčnú infraštruktúru uvedenú v článku 5 v plnej miere financujú dodávatelia uvedení v článku 19 s cieľom splniť cieľ uvedený v článku 3 ods. 1 písm. b).

Článok 18
Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Program sa vykonáva v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Z programu sa môžu poskytovať finančné prostriedky v akejkoľvek forme stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách, najmä vo forme grantov, cien a verejného obstarávania. Takisto sa z neho môže poskytovať financovanie vo forme finančných nástrojov v rámci operácií kombinovaného financovania.

Kapitola IV

Vykonávanie programu

Článok 19

Model vykonávania

1. *Program sa podľa potreby vykonáva po fázach až do dokončenia činností stanovených v článku 4. Komisia v koordinácii s členskými štátmi zabezpečí, aby prístup k verejnému obstarávaniu umožňoval čo najširšiu hospodársku súť až s cieľom podporiť primeranú účasť celého priemyselného hodnotového reťazca na zákazkách týkajúcich sa poskytovania služieb uvedených v článku 10 ods. 1 a na zákazkách súvisiacich s nákupom služieb uvedených v článku 10 ods. 2.*
2. Činnosti uvedené v článku 4 tohto nariadenia sa vykonávajú prostredníctvom viacerých zákaziek zadávaných v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a zásadami verejného obstarávania podľa článku 20 tohto nariadenia a *môžu mať formu koncesných zmlúv, zákaziek na dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác alebo zmiešaných zákaziek.*

3. *Zákazky uvedené v tomto článku sa obstarávajú v rámci priameho alebo nepriameho riadenia a môžu mať formu medziinštitucionálneho obstarávania medzi Komisiou a agentúrou, ako sa uvádza v článku 165 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pričom Komisia prevezme úlohu hlavného verejného obstarávateľa.*
4. *Prístup k verejnému obstarávaniu uvedený v odseku 1 tohto článku a zákazky uvedené v tomto článku musia byť v súlade s vykonávacími aktmi uvedenými v článku 9 ods. 2, článku 10 ods. 4 a článku 10 ods. 5.*
5. *Ak má výsledok prístupu k verejnému obstarávaniu uvedeného v odseku 1 tohto článku formu koncesných zmlúv, v týchto koncesných zmluvách sa uvedie architektúra vládnej infraštruktúry systému bezpečnej konektivity, úlohy, zodpovednosti, finančný systém a rozdelenie rizík medzi Úniou a dodávateľmi, pričom sa zohľadní režim vlastníctva podľa článku 6 a financovanie programu podľa kapitoly III.*

6. *Ak sa koncesná zmluva neuzavrie, Komisia zabezpečí optimálne plnenie cieľ a uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. a) tým, že podľa potreby obstará zákazku na dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác alebo zmiešanú zákazku.*
7. *Komisia prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie kontinuity vládnych služieb, ak si dodávatelia uvedení v tomto článku nie sú schopní plniť svoje záväzky.*
8. V prípade potreby môžu mať postupy verejného obstarávania pre zákazky uvedené v tomto článku aj formu spoločného verejného obstarávania s členskými štátmi v súlade s článkom 165 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

9. V zákazkách uvedených v tomto článku sa **najmä** zabezpečí, **aby sa pri poskytovaní služieb založených na komerčnej infraštruktúre zachovali základné záujmy Únie a všeobecné a špecifické ciele programu uvedené v článku 3.** Tieto zákazky musia obsahovať aj primerané záruky, aby sa zabránilo akejkol'vek nadmernej náhrade pre **dodávateľov uvedených v tomto článku**, narušeniu hospodárskej súťaže, **konfliktom záujmov**, neprimeranej diskriminácii alebo akýmkoľvek iným skrytým nepriamym výhodám. **Takéto záruky môžu zahŕňať povinnosť oddelenia účtovníctva medzi poskytovaním vládnych služieb a poskytovaním komerčných služieb vrátane zriadenia subjektu, ktorý bude štrukturálne a právne oddelený od vertikálne integrovaného prevádzkovateľa, na účely poskytovania vládnych služieb, a poskytovanie otvoreného, spravodlivého, primeraného a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre potrebnej na poskytovanie komerčných služieb.** V zákazkách sa tiež zabezpečí, aby boli počas ich trvania splnené podmienky článku 22.
10. **Ak vládne a komerčné služby využívajú na zabezpečenie synergií spoločné subsystémy alebo rozhrania, v zákazkách uvedených v tomto článku sa takisto určí, ktoré z týchto rozhraní a spoločných subsystémov je súčasťou vládnej infraštruktúry, aby sa zabezpečila ochrana bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov.**

I

Článok 20

Zásady verejného obstarávania

1. **Verejné** obstarávanie sa v rámci programu vykonáva v súlade s pravidlami verejného obstarávania stanovenými v nariadení o rozpočtových pravidlách.
2. Pri postupoch **verejného** obstarávania v rámci programu dodržiava obstarávateľ okrem zásad stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách tieto zásady:
 - a) podporovať vo všetkých členských štátoch v **celej** Únii a v celom dodávateľskom reťazci čo najširšiu a najotvorenejšiu účasť hospodárskych subjektov, najmä nových účastníkov, startupov a MSP, a to aj v prípade, keď uchádzači zadávajú zákazky subdodávateľom;
 - b) zabezpečiť účinnú hospodársku súťaž v rámci verejného obstarávania a **podľa možnosti sa vyhýbať závislosti od jedného poskytovateľa, najmä v súvislosti s kritickými zariadeniami a službami**, berúc do úvahy ciele, ktorými sú technologická nezávislosť a kontinuita služieb;
 - c) dodržiavať zásady otvoreného prístupu a hospodárskej súťaže prostredníctvom verejného obstarávania založeného na poskytovaní transparentných a včasných informácií, jasného oznamovania uplatniteľných pravidiel a postupov obstarávania, podmienok účasti a kritérií na vyhodnotenie návrhov a akýchkoľvek ďalších relevantných informácií, ktoré umožňujú zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych uchádzačov;

- d) chrániť bezpečnosť a verejný záujem Únie a jej členských štátov, a to aj posilnením *strategickej* autonómie Únie, najmä z technologického hľadiska, *prostredníctvom posudzovania rizík a zavádzania opatrení na zmiernenie rizika narušenia, napríklad keď je k dispozícii len jeden dodávateľ*;
- e) dodržiavať všeobecné bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 30 ods. 3 ■ a prispievať k ochrane základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov;
- f) odchyľne od článku 167 nariadenia o rozpočtových pravidlách využívať vo vhodných prípadoch viaceré zdroje dodávok s cieľom zabezpečiť lepšiu celkovú kontrolu ■ programu, *jeho* nákladov a harmonogramu;
- g) presadzovať *prístupnosť*, kontinuitu a spoľahlivosť služieb;
- h) *zvýšiť bezpečnosť a udržateľnosť vesmírnych činností vykonávaním vhodných opatrení v súlade s ustanoveniami článku 8*;
- i) zabezpečiť účinné presadzovanie rovnakých príležitostí pre všetkých, uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodového rozmeru a zamerať sa na riešenie príčin rodovej nerovnováhy s osobitným dôrazom na zabezpečenie rodovej rovnosti v hodnotiacich komisiách.

Článok 21

Zadávanie zákaziek subdodávateľom

1. S cieľom podporiť nových účastníkov, startupy a MSP z **celej Únie** a ich cezhraničnú účasť a ponúkať čo najširšie možné geografické pokrytie a zároveň chrániť autonómiu Únie obstarávateľ požaduje, aby uchádzač zadal prostredníctvom verejnej súťaže na príslušnej úrovni subdodávok časť zákazky spoločnostiam, **ktoré nepatria** do skupiny uchádzača.
2. ***V prípade zákaziek nad 10 miliónov EUR obstarávateľ zabezpečí, aby sa aspoň 30 % hodnoty zákazky zadalo prostredníctvom verejnej súťaže na rôznych úrovniach subdodávok spoločnostiam, ktoré nepatria do skupiny hlavného uchádzača, a to najmä s cieľom umožniť cezhraničnú účasť MSP vo vesmírnom ekosystéme.***
3. Uchádzač poskytne dôvody, pre ktoré nesplnil požiadavky podľa odseku 1 ***alebo sa odchýlil od percentuálneho podielu uvedeného v odseku 2.***

4. ***Komisia informuje programový výbor uvedený v článku 47 o plnení cieľov uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku v prípade zákaziek podpísaných po ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].***

Článok 22

Podmienky oprávnenosti a účasti v záujme zachovania bezpečnosti, integrity a odolnosti operačných systémov Únie

Na postupy zadávania zákaziek uplatňované pri vykonávaní programu sa uplatňujú podmienky oprávnenosti a účasti, ak je to potrebné a vhodné na zachovanie bezpečnosti, integrity a odolnosti operačných systémov Únie, ako sa stanovuje v článku 24 nariadenia (EÚ) 2021/696, pričom sa zohľadňuje cieľ podporovať strategickú autonómiu Únie, a to najmä z technologického hľadiska vo všetkých kľúčových technológiách a hodnotových reťazcoch, a zároveň zachovať otvorené hospodárstvo.

Článok 23

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa prostredníctvom rozhodnutia prijatého podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na programe tretia krajina, táto tretia krajina udelí zodpovednému povolujúcemu úradníkovi, OLAF-u ■ a Dvoru audítorov potrebné práva a prístup na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí. V prípade OLAF-u tieto práva zahŕňajú právo viesť vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, ako sa ustanovuje v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013.

Kapitola V

Riadenie programu

Článok 24

Zásady riadenia

Riadenie programu vychádza z týchto zásad:

- a) jasné rozdelenie úloh a zodpovedností medzi subjekty zapojené do vykonávania programu;
- b) zabezpečenie relevantnosti riadiacej štruktúry pri náležitom zohľadnení osobitných potrieb programu a opatrení;
- c) prísna kontrola programu vrátane prísneho dodržiavania nákladov, harmonogramu a výkonnosti všetkými subjektmi na základe ich príslušných úloh a zodpovedností, ktoré im boli zverené, v súlade s týmto nariadením;
- d) transparentné a nákladovo efektívne riadenie;
- e) kontinuita služieb a kontinuita potrebnej infraštruktúry vrátane **monitorovania a riadenia bezpečnosti a** ochrany pred relevantnými hrozbami;

- f) systematické a štruktúrované zohľadňovanie potrieb používateľov údajov, informácií a služieb poskytovaných v rámci programu, ako aj súvisiaceho vedeckého a technologického vývoja;
- g) nepretržité úsilie o kontrolu a zmiernovanie rizík.

Článok 25

Úloha členských štátov

1. Členské štáty **môžu** prispieť svojou technickou spôsobilosťou, know-how a pomocou, najmä v oblasti bezpečnosti a ochrany, alebo, ak je to vhodné a možné, tým, že na účely **programu** sprístupnia údaje, informácie, služby a infraštruktúru, ktoré sa nachádzajú na ich území.
2. Členské štáty sa podľa možnosti snažia zabezpečiť súdržnosť a komplementárnosť **príslušných činností** s programom a **interoperabilitu svojich kapacít** v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241²⁹.
3. Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie hladkého fungovania programu.

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

4. ***Členské štáty môžu pomôcť na primeranej úrovni zabezpečiť a chrániť frekvencie potrebné pre program.***
5. Členské štáty a Komisia môžu spolupracovať s cieľom rozšíriť zavádzanie ***vládných*** služieb poskytovaných v rámci programu.
6. V oblasti bezpečnosti plnia členské štáty úlohy uvedené v článku 42 nariadenia (EÚ) 2021/696.
7. Členské štáty uvedú svoje operačné potreby s ***cieľom konsolidovať kapacitu a podrobnejšie rozpracovať špecifikácie*** svojich vládných služieb. ***Takisto radia Komisii v akejkoľvek záležitosti v rámci svojich príslušných oblastí právomocí, najmä poskytovaním podnetov na prípravu vykonávacích aktov.***

8. *Komisia môže prostredníctvom dohôd o príspevku zveriť určité úlohy organizáciám členských štátov, ak dotknutý členský štát takéto organizácie určil.*

Komisia prijíma rozhodnutia o príspevku týkajúce sa dohôd o príspevku prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 47 ods. 2.

Článok 26

Úloha Komisie

1. Komisia nesie celkovú zodpovednosť za vykonávanie programu, a to aj v oblasti bezpečnosti, bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti. Komisia v súlade s týmto nariadením určuje priority a vývoj programu na základe ***náležite stanovených*** požiadaviek používateľov a dohliada na jeho vykonávanie bez toho, aby boli dotknuté iné politiky Únie.

2. Komisia zabezpečuje jasné rozdelenie úloh a zodpovedností medzi rôzne subjekty zapojené do programu a koordinuje činnosti týchto subjektov. Komisia takisto zabezpečuje, aby všetky poverené subjekty zapojené do vykonávania programu chránili záujmy Únie, zaručili správne riadenie finančných prostriedkov Únie a dodržiavali nariadenie o rozpočtových pravidlách a toto nariadenie.
3. Komisia obstaráva, zadáva a podpisuje zákazky uvedené v článku **19**.
4. Komisia môže poveriť plnením úloh týkajúcich sa programu agentúru a ESA v rámci nepriameho riadenia v súlade s ich príslušnými úlohami a zodpovednosťami stanovenými v článkoch **27 a 28**. S cieľom uľahčiť dosiahnutie cieľov uvedených v článku 3 a podporiť čo najúčinnejšiu spoluprácu medzi Komisiou, agentúrou a ESA môže Komisia s každým povereným subjektom uzavrieť dohodu o príspevku.

Komisia prijíma rozhodnutia o príspevku týkajúce sa dohôd o príspevku prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 47 ods. 2.

5. Bez toho, aby boli dotknuté úlohy **dodávateľov** uvedené v článku **19**, úlohy agentúry alebo iných poverených subjektov, Komisia zabezpečuje ■ zavádzanie a využívanie **vládných služieb**. Zabezpečuje komplementárnosť, konzistentnosť, synergie a väzby medzi programom a ďalšími akciami a programami Únie.
6. Vo vhodných prípadoch Komisia zabezpečuje súdržnosť činností vykonávaných v kontexte programu s činnosťami, ktoré sa **už** vykonávajú v oblasti vesmíru na únijnej, vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni. Podnecuje spoluprácu medzi členskými štátmi, **uľahčuje interoperabilitu ich technologických kapacít a vývoja v oblasti vesmíru** a, ak je to relevantné pre program, **zameriava sa na zabezpečenie súdržnosti systému bezpečnej konektivity s príslušnými činnosťami a interoperability kapacít vytvorených v rámci národných plánov obnovy a odolnosti**.
7. Komisia informuje **Európsky parlament** a programový výbor uvedený v článku **47 ods. 1** o priebežných a konečných výsledkoch hodnotenia všetkých postupov verejného obstarávania a zákaziek s verejnými a súkromnými subjektmi vrátane zákaziek na subdodávky.

Článok 27
Úloha agentúry

1. Úlohou agentúry je prostredníctvom svojej rady pre bezpečnostnú akreditáciu zabezpečovať bezpečnostnú akreditáciu vládnej infraštruktúry a vládnych služieb v súlade s hlavou V kapitolou II nariadenia (EÚ) 2021/696.
2. Komisia zverí agentúre prostredníctvom jednej alebo viacerých dohôd o príspevku **v závislosti od operačnej pripravenosti agentúry, najmä z hľadiska primeranej úrovne ľudských zdrojov**, tieto úlohy:
 - a) **celé alebo čiastočné prevádzkové** riadenie vládnej infraštruktúry programu;
 - b) prevádzkovú bezpečnosť vládnej infraštruktúry vrátane analýzy rizík a hrozieb, monitorovanie bezpečnosti, najmä stanovenie technických špecifikácií a prevádzkových postupov, a monitorovanie ich súladu so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku **30 ods. 3**;

- c) poskytovanie vládnych služieb, najmä *prostredníctvom centra GOVSATCOM*;
- d) riadenie zákaziek uvedených v článku **19** po ich udelení a podpísaní;
- e) celkovú koordináciu používateľských aspektov vládnych služieb v úzkej spolupráci s členskými štátmi, relevantnými agentúrami Únie, ESVČ a ďalšími subjektmi;
- f) vykonávanie činností súvisiacich so zavádzaním služieb, ktoré ponúka program, bez toho, aby boli dotknuté činnosti vykonávané dodávateľmi na základe zákaziek uvedených v článku **19**.

3. ***Komisia môže prostredníctvom jednej alebo viacerých dohôd o príspevku zveriť agentúre aj ďalšie úlohy na základe potrieb programu.***
4. Ak sa agentúre zveria činnosti, zabezpečia sa primerané finančné, ľudské a administratívne zdroje na ich vykonávanie. Na tento účel môže Komisia časť rozpočtu určenú na činnosti zverené agentúre prideliť na financovanie ľudských zdrojov potrebných na ich vykonávanie.
5. Odchyľne od článku 62 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách a s výhradou posúdenia Komisie zameraného na ochranu záujmov Únie môže agentúra prostredníctvom dohôd o príspevku zveriť iným subjektom určité činnosti v ich príslušných oblastiach právomoci za podmienok nepriameho riadenia, ktoré sa vzťahujú na Komisiu.

Článok 28

Úloha ESA

1. Za predpokladu, že sú chránené záujmy Únie, sa ESA v rámci jej oblasti pôsobnosti zveria tieto úlohy:
 - a) dohľad nad vývojom, **validáciou a súvisiacimi činnosťami zavádzania** uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. a) a **nad vývojom a rozvojom** uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. e) **vykonávanými v rámci zákaziek uvedených** v článku 19 v súlade s podmienkami, ktoré sa dohodnú v dohodách o príspevku uvedených v článku 26 ods. 4, pričom sa zabezpečí koordinácia medzi úlohami a rozpočtom zverenými ESA podľa tohto článku a možným príspevkom ESA, ako sa uvádza v článku 16;
 - b) poskytovanie odborných znalostí Komisii, ■ a to aj na účely prípravy **špecifikácií a implementácie** technických aspektov programu;
 - c) poskytovanie podpory pri hodnotení zákaziek **uzavretých** podľa článku 19;
 - d) **úlohy týkajúce sa vesmírneho a súvisiaceho pozemného segmentu EuroQCI** uvedené v článku 4 ods. 1 písm. c).

2. Na základe posúdenia zo strany Komisie môžu byť ESA zverené ďalšie úlohy na základe potrieb programu ■ za predpokladu, že sa týmito úlohami nezdvojujú činnosti, ktoré vykonáva iný subjekt v kontexte programu, a že ich cieľom je zlepšiť účinnosť vykonávania činností programu.

Kapitola VI

Bezpečnosť programu

Článok 29

Zásady bezpečnosti

Na program sa uplatňuje článok 33 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Článok 30

Riadenie bezpečnosti

1. Komisia v rámci svojich právomocí a s podporou agentúry zaistí vysokú úroveň bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o:
- a) ochranu pozemnej i vesmírnej infraštruktúry a ochranu poskytovania služieb, najmä pred fyzickými alebo kybernetickými útokmi vrátane rušenia dátových tokov;

- b) kontrolu a riadenie transferov technológií;
- c) rozvoj a udržanie nadobudnutých kompetencií a know-how v Únii;
- d) ochranu citlivých neutajovaných skutočností a utajovaných skutočností.

2. *Komisia konzultuje s Radou a členskými štátmi o špecifikácii a forme všetkých aspektov infraštruktúry EuroQCI, najmä QKD, ktoré sa týkajú ochrany utajovaných skutočností EÚ.*

Pri hodnotení a schvaľovaní kryptografických produktov na ochranu utajovaných skutočností EÚ sa rešpektujú príslušné úlohy a oblasti právomoci Rady a členských štátov.

Orgán bezpečnostnej akreditácie v rámci procesu bezpečnostnej akreditácie overí, či sa používajú len schválené kryptografické produkty.

3. Na účely odseku 1 tohto článku Komisia zabezpečuje, aby sa pre vládnu infraštruktúru uvedenú v článku 5 ods. 2 vykonala analýza rizík a hrozieb. Na základe tejto analýzy určí prostredníctvom vykonávacích aktov všeobecné bezpečnostné požiadavky. Komisia pritom zohľadňuje vplyv týchto požiadaviek na bezproblémové fungovanie vládnej infraštruktúry, predovšetkým z hľadiska nákladov, riadenia rizík a harmonogramu, a zaisťuje, aby sa neznížila celková úroveň bezpečnosti ani nenarušilo fungovanie zariadení a aby sa zohľadnili kybernetickobezpečnostné riziká. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku **47 ods. 3**.
4. Na program sa uplatňuje článok 34 ods. 3 až 7 nariadenia (EÚ) 2021/696. Na účely tohto nariadenia sa pojem „zložka“ v článku 34 nariadenia (EÚ) 2021/696 vykladá ako „vládna infraštruktúra“ **vrátane vládnych** služieb a všetky odkazy na článok 34 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/696 sa považujú za odkazy na odsek 3 tohto článku.

Článok 31

Bezpečnosť zavádzaného systému a služieb

Vždy, keď môže mať prevádzka systému alebo poskytovanie vládnych služieb vplyv na bezpečnosť Únie alebo jej členských štátov, sa uplatňuje rozhodnutie (SZBP) 2021/698.

Článok 32

Orgán bezpečnostnej akreditácie

Orgánom bezpečnostnej akreditácie pre vládnu infraštruktúru a **súvisiace vládne služby** programu je rada pre bezpečnostnú akreditáciu zriadená v rámci agentúry podľa článku 72 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/696.

Článok 33

Všeobecné zásady bezpečnostnej akreditácie

Činnosti bezpečnostnej akreditácie súvisiace s programom sa vykonávajú v súlade so zásadami stanovenými v článku 37 písm. a) až j) nariadenia (EÚ) 2021/696. Na účely tohto nariadenia sa pojem „zložka“ v článku 37 nariadenia (EÚ) 2021/696 vykladá ako „vládna infraštruktúra“ a všetky odkazy na článok 34 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/696 sa považujú za odkazy na článok 27 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 34

Úlohy a zloženie rady pre bezpečnostnú akreditáciu

1. Na program sa uplatňuje článok 38 s výnimkou odseku 2 písm. c) až f) a odseku 3 písm. b) a článok 39 nariadenia (EÚ) 2021/696.
2. ***Rada pre bezpečnostnú akreditáciu má okrem úloh uvedených v odseku 1 aj tieto úlohy:***
 - a) ***preverovanie a okrem prípadov, keď ide o dokumenty, ktoré Komisia prijíma na základe článku 30 ods. 3, schvaľovanie všetkej dokumentácie týkajúcej sa bezpečnostnej akreditácie;***

- b) poskytovanie poradenstva Komisii v rámci svojich právomocí v súvislosti s prípravou návrhov aktov uvedených v článku 30 ods. 3, a to aj na účely zavádzania prevádzkových bezpečnostných postupov, a poskytovanie vyhlásenia so svojím záverečným stanoviskom;*
- c) preverovanie a schvaľovanie posúdenia bezpečnostných rizík vypracovaného v súlade s postupom monitorovania uvedeným v článku 37 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/696, ako aj analýzy rizík a hrozieb vypracovanej v súlade s článkom 30 ods. 3 tohto nariadenia, a spolupráca s Komisiou pri stanovovaní opatrení na zmierňovanie rizík.*

3. Popri ustanoveniach odseku 1 môžu byť na zasadnutia rady pre bezpečnostnú akreditáciu výnimočne prizvaní *len* zástupcovia dodávateľov *zapojených do vládnej infraštruktúry a služieb*, a to ako pozorovatelia v záležitostiach, ktoré sa priamo týkajú daných dodávateľov. *Dojednania a podmienky ich účasti sa stanovia v rokovacom poriadku rady pre bezpečnostnú akreditáciu.*

Článok 35

Pravidlá hlasovania rady pre bezpečnostnú akreditáciu

Na pravidlá hlasovania rady pre bezpečnostnú akreditáciu sa uplatňuje článok 40 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Článok 36

Oznamovanie a vplyv rozhodnutí rady pre bezpečnostnú akreditáciu

1. Na rozhodnutia rady pre bezpečnostnú akreditáciu sa uplatňuje článok 41 ods. 1 až 4 nariadenia (EÚ) 2021/696. Na účely tohto nariadenia sa pojem „zložka“ v článku 41 nariadenia (EÚ) 2021/696 vykladá ako „vládna infraštruktúra“.
2. Harmonogram práce rady pre bezpečnostnú akreditáciu nesmie negatívne ovplyvniť harmonogram činností stanovený v pracovných programoch uvedených v **článku 41 ods. 1**.

Článok 37

Úloha členských štátov pri bezpečnostnej akreditácii

Na program sa uplatňuje článok 42 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Článok 38

Ochrana utajovaných skutočností

1. Na utajované skutočnosti súvisiace s programom sa uplatňuje článok 43 nariadenia (EÚ) 2021/696.
2. ***S výhradou ustanovení dohody medzi inštitúciami Únie a ESA o bezpečnosti a výmene utajovaných skutočností môže ESA vytvárať utajované skutočnosti EÚ v súvislosti s úlohami, ktoré jej boli zverené podľa článku 28 ods. 1 a 2.***

Kapitola VII

Medzinárodné vzťahy

Článok 39

Účasť tretích krajín a medzinárodných organizácií na programe

1. V súlade s podmienkami stanovenými v osobitných dohodách uzavretých v súlade s článkom 218 ZFEÚ, ktoré sa vzťahujú na účasť tretej krajiny na akomkoľvek programe Únie, je program otvorený účasti členov EZVO, ktorí sú členmi EHP, ako aj týmto tretím krajinám:

- a) pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- b) krajiny európskej susedskej politiky v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- c) tretie krajiny, na ktoré sa nevzťahujú písmená a) a b).

2. Program je otvorený účasti medzinárodnej **organizácie** v súlade s **osobitnou dohodou** uzavretou v súlade s článkom 218 ZFEÚ.
3. Osobitnou dohodou uvedenou v odsekoch 1 a 2:
 - a) sa zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky a výhody tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie, ktorá sa zúčastňuje na programoch Únie;
 - b) sa stanovujú podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov;
 - c) sa neudeľuje tretej krajine ani medzinárodnej organizácii rozhodovacia právomoc v súvislosti s programom Únie;
 - d) sa zaručujú práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a na ochranu jej finančných záujmov.

■

4. Bez toho, aby boli dotknuté podmienky stanovené v odsekoch 1, 2 a 3, a v záujme bezpečnosti môže Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť dodatočné požiadavky na účasť tretích krajín a medzinárodných organizácií na programe v rozsahu, ktorý je zlučiteľný s existujúcimi dohodami uvedenými v **odsekoch** 1 a 2.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku **47 ods. 3**.

Článok 40

Prístup tretích krajín a medzinárodných organizácií k vládnym službám

Tretie krajiny a medzinárodné organizácie môžu mať prístup k vládnym službám, ak:

- a) uzavrú dohodu v súlade s článkom 218 ZFEÚ, v ktorej sa stanovia podmienky prístupu k vládnym službám;
- b) spĺňajú požiadavky článku 43 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Na účely tohto nariadenia sa odkazy na „VPÚ“ v článku 43 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/696 považujú za odkazy na „program“ zriadený týmto nariadením.

Kapitola VIII

Programovanie, monitorovanie, hodnotenie a kontrola

Článok 41

Programovanie, monitorovanie a podávanie správ

1. Program sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa stanovujú akcie a súvisiaci rozpočet potrebné na splnenie cieľov programu a v príslušných prípadoch celková suma vyčlenená na operácie kombinovaného financovania. Pracovnými programami sa dopĺňajú pracovné programy pre zložku GOVSATCOM, ako sa uvádza v článku 100 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Komisia prijíma pracovné programy prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku **47 ods. 3**.

2. Ukazovatele na účely podávania správ o pokroku programu pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3 sa uvádzajú v prílohe.
3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom **45** s cieľom zmeniť prílohu, pokiaľ ide o ukazovatele, ak sa to považuje za potrebné, a doplniť toto nariadenie o ustanovenia o vytvorení rámca pre monitorovanie a hodnotenie.

4. Ak sa to vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 46.
5. Systémom podávania správ o výkonnosti sa zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie vykonávania a výsledkov programu získavali efektívne, účinne a včas.

Na uvedený účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie a prípadne členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.

6. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie poskytnú príslušné informácie na účely odseku 2. Údaje potrebné na overenie výkonnosti sa získavajú efektívne, účinne a včas.

Článok 42

Hodnotenie

1. Komisia vykonáva hodnotenia programu včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. ***Komisia do ... [jeden rok od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každý rok informuje Európsky parlament a Radu o hlavných zisteniach týkajúcich sa počiatočného vykonávania programu vrátane dokončenia vymedzovacích činností, konsolidácie potrieb používateľov a plánov vykonávania, ako aj o názoroch príslušných zainteresovaných strán na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni.***

3. Komisia do **30. júna 2026** vyhodnotí vykonávanie programu z **hľadiska cieľov uvedených v článku 3**. Na tento účel Komisia posúdi:
- a) výkonnosť **systému bezpečnej konektivity a** služieb poskytovaných v rámci programu, **najmä nízke oneskorenie, spoľahlivosť, autonómia a celosvetový prístup;**
 - b) **modely riadenia a vykonávania a ich efektívnosť;**
 - c) vývoj potrieb používateľov programu;
 - d) **synergiu a komplementárnosť programu s inými programami Únie, najmä so zložkou GOVSATCOM a ostatnými zložkami Vesmírneho programu Únie;**
 - e) **vývoj dostupných kapacít, inovácií a nových technológií vo vesmírnom ekosystéme;**
 - f) **účasť startupov a MSP z celej Únie;**

- g) vplyv programu na životné prostredie s ohľadom na kritériá stanovené v článku 8;*
- h) akékoľvek prekročenie nákladov, včasnosť plnenia stanovených termínov projektov a účinnosť správy a riadenia programu;*
- i) účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridanú hodnotu činností programu pre Úniu.*

V prípade potreby sa spolu s hodnotením predkladá aj vhodný návrh.

- 4. Pri hodnotení programu sa zohľadňujú výsledky hodnotenia zložky GOVSATCOM podľa článku 102 nariadenia (EÚ) 2021/696.
- 5. Komisia oznamuje závery hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.
- 6. Subjekty zapojené do vykonávania tohto nariadenia poskytujú Komisii údaje a informácie potrebné na hodnotenie uvedené v odseku 1.

7. Agentúra po dvoch rokoch plnej prevádzkovej spôsobilosti a potom každé dva roky vydáva po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami správu o trhu zameranú na vplyv programu na komerčný satelitný dodávateľský a odberateľský sektor *Únie* s cieľom zabezpečiť minimálny možný vplyv na hospodársku súťaž a zachovať stimuly v prospech inovácie.

Článok 43

Audity

Audity použitia príspevku Únie vykonávané osobami alebo subjektmi vrátane tých, ktoré neboli poverené inštitúciami alebo orgánmi Únie, tvoria základ celkového uistenia podľa článku 127 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 44

Ochrana osobných údajov a súkromia

Každé spracovanie osobných údajov v rámci úloh a činností stanovených týmto nariadením vrátane činnosti agentúry sa vykonáva v súlade s platným právom v oblasti ochrany osobných údajov, najmä nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁰ a (EÚ) 2018/1725³¹.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

Kapitola IX

Delegované a vykonávacie akty

Článok 45

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v **článku 8 ods. 4 a článku 41 ods. 3** sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2028.
3. Delegovanie právomoci uvedené v **článku 8 ods. 4 a článku 41 ods. 3** môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa **článku 8 ods. 4 alebo článku 41 ods. 3** nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 46

Postup pre naliehavé prípady

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku **45 ods. 6**. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

Článok 47
Postup výboru

1. Komisii pomáha programový výbor zriadený článkom 107 nariadenia (EÚ) 2021/696 zasadajúci v zložení GOVSATCOM. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Na účely prijatia vykonávacích aktov uvedených v článku **5 ods. 3 a článku 30 ods. 3** tohto nariadenia sa programový výbor uvedený v prvom pododseku tohto odseku schádza v bezpečnostnom zložení uvedenom v článku 107 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/696.

Do prijímania vykonávacích aktov uvedených v článku 9 ods. 2 a článku 10 ods. 4 tohto nariadenia sa náležite zapája programový výbor zasadajúci v bezpečnostnom zložení uvedenom v článku 107 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/696.

2. ***Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.***
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

4. Ak programový výbor nevydá stanovisko k návrhu vykonávacieho aktu uvedenému v článku 30 ods. 3 tohto nariadenia, Komisia návrh vykonávacieho aktu neprijme a uplatní sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Kapitola X

Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 48

Informovanie, komunikácia a zverejňovanie

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie musia priznať pôvod uvedených finančných prostriedkov a zabezpečiť viditeľnosť finančných prostriedkov Únie, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, a to tým, že poskytnú ucelené, účinné a primerané cielené informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
2. Komisia implementuje informačné a komunikačné akcie v súvislosti s programom, akciami vykonávanými v rámci programu a dosiahnutými výsledkami.
3. Finančné zdroje pridelené na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa uvedené priority týkajú cieľov uvedených v článku 3.

Článok 49

Kontinuita služieb po roku 2027

V prípade potreby možno do rozpočtu Únie na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov potrebných na plnenie cieľov uvedených v článku 3, aby bolo možné riadiť akcie, ktoré sa neukončia do konca programu, a na pokrytie výdavkov na kľúčové prevádzkové činnosti a na poskytovanie služieb.

Článok 50

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť *tretím* dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V...

Za Európsky parlament

predsedníčka

Za Radu

predseda/predsedníčka

PRÍLOHA

UKAZOVATELE HODNOTENIA PROGRAMU

Program sa bude dôkladne monitorovať na základe súboru ukazovateľov, ktorých cieľom je zmerať rozsah, v akom sa dosiahli špecifické ciele programu, a s cieľom minimalizovať administratívne zaťaženie a náklady. Na tento účel sa zhromažďujú údaje v súvislosti s týmto súborom hlavných ukazovateľov:

1. Všeobecný cieľ uvedený v článku 3 ods. 1 písm. a):

Ukazovateľ 1.1: Vlády členských štátov a inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie majú v roku 2024 prístup k súboru prvých vládnych služieb

Ukazovateľ 1.2: Vlády členských štátov a inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie majú v roku 2027 prístup k plnej prevádzkovej spôsobilosti, ktorá spĺňa potreby používateľov a dopyt stanovené v portfóliu služieb

Ukazovateľ 1.3: Percentuálny podiel dostupnosti vládnych služieb pre každú zavedenú vládnu službu

Ukazovateľ 1.4: Výkonnosť každej zavedenej vládnej služby na celom svete z hľadiska rýchlosti, šírky pásma a oneskorenia

Ukazovateľ 1.5: Percentuálny podiel geografickej dostupnosti všetkých zavedených vládnych služieb na území členských štátov

Ukazovateľ 1.6: Percentuálny podiel zavedených služieb vo vzťahu k portfóliu služieb

Ukazovateľ 1.7: Percentuálny podiel dostupnej kapacity za každú zavedenú službu

Ukazovateľ 1.8: Náklady na dokončenie

Ukazovateľ 1.9: Účastníci programu a počet tretích krajín a medzinárodných organizácií, ktoré sa zúčastňujú na programe v súlade s článkom 39

Ukazovateľ 1.10: Vývoj kapacít družíc zakúpených inštitúciami Únie od subjektov mimo Únie

Ukazovateľ 1.11: Počet vynesení neuskutočnených z územia Únie, alebo z územia členských štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP

Ukazovateľ 1.12: Počet používateľov schválených vládou v Únii.

2. *Všeobecný cieľ uvedený v článku 3 ods. 1 písm. b):*

Ukazovateľ 2.1: Percentuálny podiel dostupnosti komerčných služieb

Ukazovateľ 2.2: Výkonnosť komerčnej satelitnej širokopásmovej služby na celom svete z hľadiska rýchlosti, šírky pásma, spoľahlivosti a oneskorenia

Ukazovateľ 2.3: Percentuálny podiel mŕtvych komunikačných zón na územiach členských štátov

Ukazovateľ 2.4: Suma investovaná súkromným sektorom.

3. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. a):*

Ukazovateľ 3.1: Centrá GOVSATCOM sú schopné poskytovať služby vyplývajúce zo systému bezpečnej konektivity

Ukazovateľ 3.2: Úplná integrácia existujúcej kapacity zo súboru Únie prostredníctvom integrácie pozemnej infraštruktúry zložky GOVSATCOM.

4. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. b):*

Ukazovateľ 4.1: Ročný počet veľkých výpadkov telekomunikačných sietí v členských štátoch spôsobených krízovými situáciami, ktoré zmiernili vládne služby poskytované systémom bezpečnej konektivity

Ukazovateľ 4.2: Spokojnosť používateľov schválených vládou s výkonnosťou systému bezpečnej konektivity meraná pomocou každoročného prieskumu

Ukazovateľ 4.3: Validácia a akreditácia rôznych technológií a komunikačných protokolov.

5. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. c):*

Ukazovateľ 5.1: Počet družíc na obežnej dráhe a funkčných družíc potrebných na fungovanie EuroQCI.

6. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. d):*

Ukazovateľ 6.1: Počet družíc pripadajúcich na prevádzkový interval na obežnej dráhe v rokoch 2025, 2026 a 2027.

7. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. e):*

Ukazovateľ 7.1: Vládna infraštruktúra a súvisiace vládne služby, ktoré získali bezpečnostnú akreditáciu

Ukazovateľ 7.2: Ročný počet a závažnosť vplyvu incidentov v oblasti kybernetickej bezpečnosti a počet elektromagnetických porúch súvisiacich so systémom bezpečnej konektivity (utajované).

8. *Špecifický cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 písm. f):*

Ukazovateľ 8.1: Počet satelitných subsystémov vrátane užitočných nákladov, ktoré slúžia iným zložkám Vesmírneho programu Únie ■ .

9. Špecifický cieľ *uvedený v článku 3 ods. 2 písm. g):*

Ukazovateľ 9.1: Počet startupov, MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou zapojených do programu a súvisiace percentuálne podiely z hodnoty zákaziek

Ukazovateľ 9.2: Celkový percentuálny podiel hodnoty zákaziek, ktoré hlavní uchádzači zadali iným MSP, než sú MSP prepojené na skupinu uchádzača, a podiel ich cezhraničnej účasti

Ukazovateľ 9.3: Počet členských štátov, z ktorých sú startupy a MSP zapojené do programu.

10. Špecifický cieľ *uvedený v článku 3 ods. 2 písm. h):*

Ukazovateľ 10.1: Počet nových používateľov ■ satelitnej komunikácie ■ v geografických oblastiach strategického záujmu mimo Únie

Ukazovateľ 10.2: Percentuálny podiel geografickej dostupnosti požadovaných služieb v rámci oblastí strategického záujmu mimo Únie

Ukazovateľ 10.3: Počet krajín, v ktorých je spotrebiteľom dostupné satelitné širokopásmové pripojenie.

11. Špecifický cieľ *uvedený v článku 3 ods. 2 písm. i):*

Ukazovateľ 11.1: Uhlíková stopa vývoja, výroby a zavádzania programu

Ukazovateľ 11.2: Počet aktívnych, vyradených a obnovených družíc

Ukazovateľ 11.3: Množstvo vesmírneho odpadu vytvoreného sústavou

Ukazovateľ 11.4: Počet tesných preletov

Ukazovateľ 11.5: Údaje o efemeridách družíc využívaných spoločne s konzorciom EÚ pre SST

Ukazovateľ 11.6: Primerané opatrenie na riešenie vplyvu odrazu svetla na astronomické pozorovania.

K tomuto aktu boli urobené dve vyhlásenia, ktoré možno nájsť v [Pre úradný vestník: Ú. v. EÚ C XXX, XX.XX.2023, s. XX] a na tejto webovej adrese/týchto webových adresách: [Ú. v.: vložte, prosím, odkaz(-y) na vyhlásenia].

Spoločné politické vyhlásenie o financovaní Programu Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027

Európsky parlament a Rada sa dohodli, že bez toho, aby boli dotknuté právomoci rozpočtového orgánu v rámci ročného rozpočtového postupu, bude financovanie Programu Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027 v rokoch 2023 – 2027 orientačne pokryté takto:

- 200 miliónov EUR z nepridelených rezerv z okruhu 1 a okruhu 5,
- 1 450 miliónov EUR z príspevkov z okruhu 1, okruhu 5 a okruhu 6.

Spoločné politické vyhlásenie o opätovnom použití finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, v rámci programu Horizont Európa

V spoločnom vyhlásení o opätovnom použití finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, v súvislosti s výskumným programom³⁴ súhlasili Európsky parlament, Rada a Komisia s tým, že v období 2021 – 2027 v prospech výskumného programu opätovne sprístupnia viazané rozpočtové prostriedky vo výške do 0,5 miliardy EUR (v cenách z roku 2018), ktorých viazanosť bola zrušená, čo vyplýva z úplného alebo čiastočného nevykonania projektov patriacich do rámcového programu Horizont Európa alebo do jeho predchodcu Horizont 2020³⁵, ako sa stanovuje v článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Vo vyhlásení³⁶ k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013, sa Európsky parlament, Rada a Komisia dohodli na orientačnom rozdelení uvedenej sumy, ktoré bude predstavovať maximálne 300 000 000 EUR v stálych cenách roku 2018 na klaster „Digitalizácia, priemysel a vesmír“, najmä na kvantový výskum.

Bez toho, aby boli dotknuté právomoci rozpočtového orgánu v rámci ročného rozpočtového postupu a právomoci Komisie plniť rozpočet, sa **Európsky parlament, Rada a Komisia** dohodli, že v rámci klastra programu Horizont Európa „Digitalizácia, priemysel a vesmír“ sa orientačná suma 200 000 000 EUR v stálych cenách roku 2018 prideli na výskumné činnosti v oblasti bezpečnej konektivity.

³⁴ Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 3.

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104).

³⁶ Ú. v. ES C 185, 12.5.2021, s. 1.